

DIAGNOZA SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU
OBSZARU
ZDEGRADOWANEGO
I OBSZARU
REWITALIZACJI
DLA GMINY MILICZ

Spis treści

1. SŁOWNIK POJĘĆ	3
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY MILICZ	4
2.1. Informacje podstawowe	4
2.2. Wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania Gminy Milicz	5
3. METODYKA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI	7
3.1. Metodyka prac przyjęta w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Milicz	7
3.2. Podział Gminy Milicz na jednostki analityczne	9
3.3. Wybór wskaźników służących dokonaniu analizy wskaźnikowej jednostek analitycznych	13
4. ANALIZA WSKAŹNIKOWA	17
4.1. Sfera społeczna	17
4.2. Sfera gospodarcza	37
4.3. Sfera środowiskowa	40
4.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	42
4.5. Sfera techniczna	46
4.6. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	48
4.7. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji na obszarze zdegradowanym Gminy Milicz	51
SPIS TABEL	53
SPIS RYSUNKÓW	54

1. SŁOWNIK POJĘĆ

REWITALIZACJA – rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

OBSZAR ZDEGRADOWANY – obszar Gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności: bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego możliwe jest tylko w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

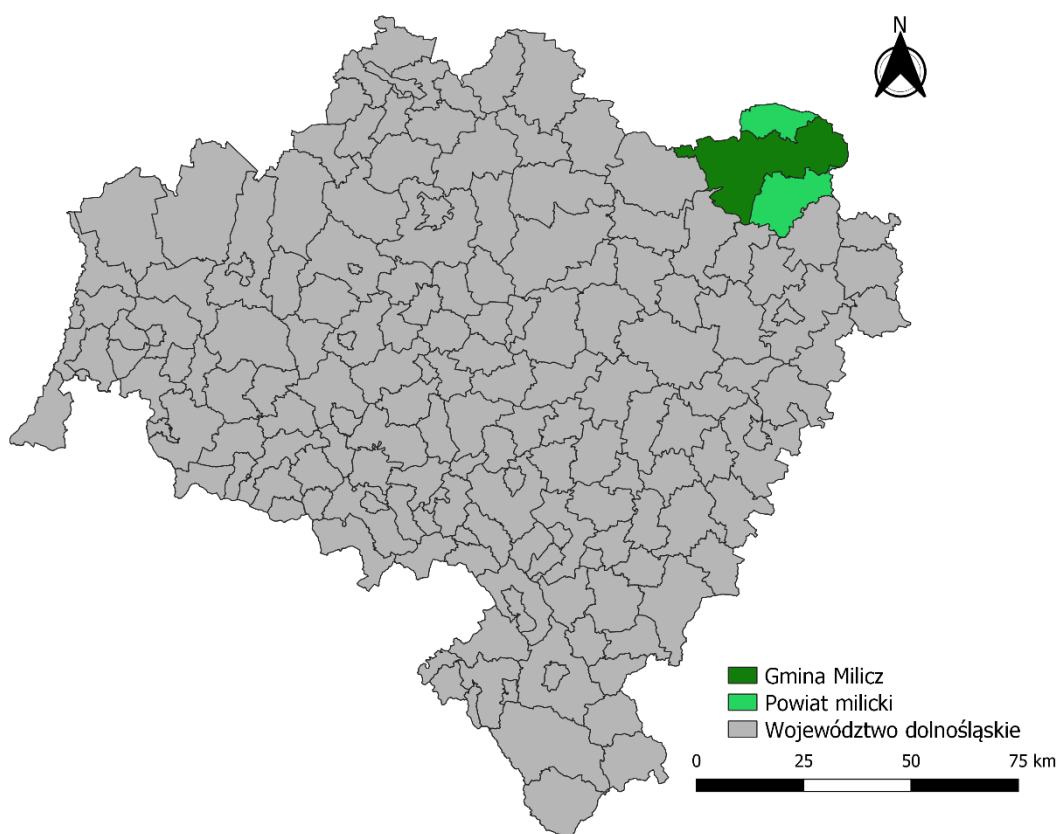
1. gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,
2. środowiskowych - w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
3. przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,
4. technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

OBSZAR REWITALIZACJI – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego Gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20 % powierzchni Gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30 % liczby jej mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY MILICZ

2.1. Informacje podstawowe

Gmina Milicz jest miejsko-wiejską jednostką samorządu terytorialnego, położoną w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego, przy granicy z województwem wielkopolskim. Gmina Milicz stanowi większość powierzchni powiatu milickiego, na który składają się również gminy Cieszków (na północy) i Krośnice (na południu). Ponadto Gmina sąsiaduje z jednostkami spoza powiatu milickiego – gminami: Sulmierzyce, Odolanów, Sośnie, Zawonia, Trzebnica, Żmigród, Rawicz, Pakosław i Jutrosin.

Rysunek 1 Położenie Gminy Milicz na tle województwa dolnośląskiego i powiatu milickiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii

Całkowita powierzchnia Gminy Milicz wynosi 435 km², co czyni z niej jedną z 15 największych gmin w Polsce. W skład Gminy wchodzi 82 miejscowości, składające się na 52 sołectwa. Miasto Milicz położone jest w centralnej części Gminy, jednak ze względu na powierzchnię jednostki, mieszkańcy z odległych miejscowości muszą pokonać nawet około 25 km aby dotrzeć do Milicza, co często zajmuje około 30 minut.

2.2. Wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania Gminy Milicz

Gmina Milicz leży na wyjątkowo zróżnicowanym i cennym obszarze przyrodniczo-krajobrazowym. Poszczególne ekosystemy zostały objęte obszarowymi formami ochrony przyrody, takimi jak: Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy”, obszary Natura 2000 „Dolina Baryczy” – obszar ptasi oraz „Ostoja nad Baryczą” – obszar siedliskowy, a także rezerwat przyrody „Wzgórze Joanny” oraz „Stawy Milickie”.

Na terenie Gminy wiele elementów przyrody ożywionej i nieożywionej objęto indywidualnymi formami ochrony, m.in. ochroną gatunkową, użytkami ekologicznymi czy pomnikami przyrody. Podmokłe tereny zarówno Doliny Baryczy jak i Stawów Milickich, są idealnym siedliskiem dla wielu gatunków roślin i zwierząt, w tym gatunków chronionych. W okolicznych stawach hodowany jest jeden z najbardziej znanych produktów lokalnych – karp milicki.

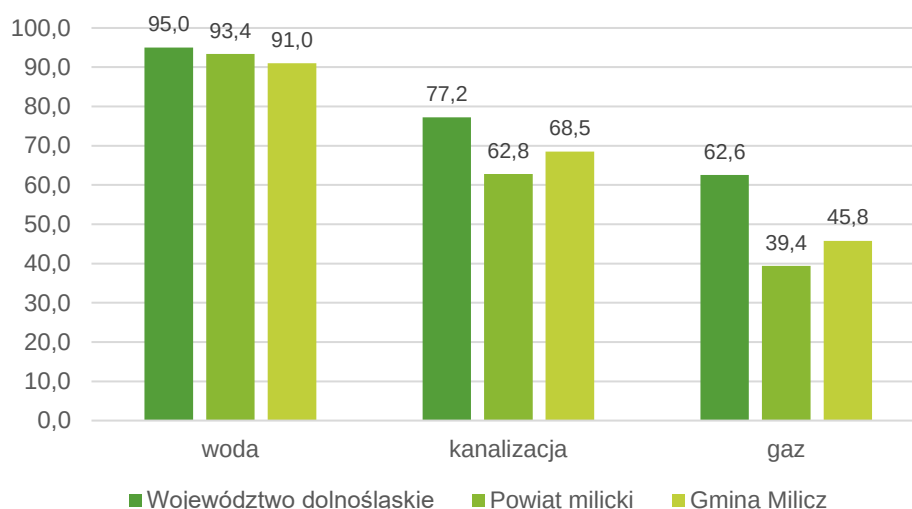
Wyjątkowe walory przyrodnicze wpływają na duży potencjał Gminy jako ośrodka turystycznego, w tym szczególnie miejsca kojarzonego z turystyką rowerową, pieszą i kajakową. Należy jednak mieć na uwadze, iż zakazy obowiązujące na poszczególnych obszarach chronionych ograniczają możliwości prowadzenia intensywnej turystyki czynnej, co ma zarówno swoje wady (głównie ekonomiczne), jak i zalety (spokój mieszkańców i niewielka presja na środowisko). Dodatkowe atrakcje na terenie Gminy to m.in. liczne ścieżki edukacyjne, przyrodnicze, szlaki rowerowe, piesze, konne i kajakowe, punkty rekreacyjne i widokowe, a także walory kulturowe, reprezentowane przez zabytki i lokalną kulturę i tradycję.

Zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego w Miliczu, na koniec 2020 roku Gminę zamieszkiwało 21 869 osób, z czego 10 648 (48,7%) to mieszkańcy Milicza. Poza miastem Milicz, na tle pozostałych miejscowości wyróżnia się Sułów, gdzie liczba mieszkańców nieznacznie przekracza 1500 osób.

Analizując strukturę wiekową ludności Gminy, zauważa się postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Od 2016 roku liczba osób w wieku poprodukcyjnym (seniorów) przekroczyła liczbę mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (dzieci i młodzieży). Przy wzroście udziału osób w wieku poprodukcyjnym i jednoczesnym spadku osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, w perspektywie kilku-kilkunastu lat może pojawić się problem zastępowalności pokoleń na rynku pracy. Zmiany wiekowe społeczeństwa niosą ze sobą również potrzebę dostosowania usług społecznych. Spadek liczebności dzieci i młodzieży skutkował będzie zmniejszeniem liczby uczniów w szkołach oraz potrzeb w zakresie opieki przedszkolnej. Z kolei wzrost udziału starszego pokolenia warunkuje konieczność zapewnienia usług senioralnych oraz zdrowotnych dla osób starszych.

Gmina Milicz, ze względu na swoje położenie, łączy w sobie stosunkowo dobre połączenie komunikacyjne z miastem wojewódzkim – Wrocławiem (do którego centrum z Milicza można dojechać samochodem w godzinę), z wyjątkowymi cechami obszarów cennych przyrodniczo – Doliną Baryczy oraz Stawami Milickimi. Cechy te wpływają silnie na rozwój gospodarczy Gminy. Liczba podmiotów gospodarczych w Gminie rosła w ostatnich latach, pozostając na poziomie wyższym niż średnia dla powiatu, jednak niższym niż średnia dla województwa dolnośląskiego. Wśród podmiotów działających na terenie Gminy Milicz najwięcej zostało zakwalifikowanych do sekcji G zgodnie z podziałem PKD – są to firmy z branży handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych (w tym motocykli). Dużym udziałem odznaczały się również działalności z branży budowlanej. W Gminie funkcjonuje ponadto stosunkowo dużo firm z sekcji pozostałej działalności usługowej, przetwórstwa przemysłowego, działalności związanych z obsługą rynku nieruchomości oraz działalności profesjonalnych, naukowych i technicznych. Stan gospodarki opisuje również sytuacja na rynku pracy. Udział osób bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym w Gminie Milicz wynosił w 2020 roku 4,3%, co było wynikiem porównywalnym z powiatem, jednak wyższym niż średnia wojewódzka. Podobnie jak w pozostałych jednostkach, poziom bezrobocia spadał do roku 2019, po czym wzrósł w roku 2020. Jako jedną z przyczyn takiego wzrostu podaje się sytuację epidemiczną związaną z pandemią COVID-19.

Dostęp do podstawowej infrastruktury sieciowej w Gminie Milicz jest zróżnicowany. Sieć wodociągowa dociera do 91% mieszkańców, co jest wynikiem niższym niż średnia dla powiatu i województwa. Z kolei dostęp do sieci kanalizacyjnej i gazowej ma więcej mieszkańców niż średnia dla powiatu milickiego, jednak mniej niż wynosi średnia dla Dolnego Śląska.

Rysunek 2 Udział mieszkańców mających dostęp do infrastruktury sieciowej w roku 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Ze względu na uwarunkowania zewnętrzne, w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, stanowiącym załącznik nr 1 do Uchwały nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego Gmina Milicz zakwalifikowana została do Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (WrOF), a konkretniej jest elementem jego III strefy – zewnętrznej strefy stabilnego rozwoju WrOF. Miasto Milicz zaliczono natomiast do ośrodków II stopnia. Ponadto, Gmina została uwzględniona jako element obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo, ze względu na występującą tu Dolinę Baryczy, będącą jednocześnie ponadlokalnym korytarzem ekologicznym. Milicz jest również jedną z gmin, na terenie których znajdują się tereny zamknięte – kolejowe i wojskowe, a także udokumentowane niezagospodarowane złoża kopalin o znaczeniu krajowym i regionalnym oraz obszary ochrony zbiorników wód podziemnych.

3. METODYKA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

3.1. Metodyka prac przyjęta w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Milicz

Opracowanie *Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Milicz*, wykonano zgodnie z metodyką zapewniającą spełnienie wymogów *Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.* (Dz. U. z 2021 r. poz. 485.). W spójności z Ustawą pozostaje nie tylko zastosowana metodyka delimitacji, ale również sposób zbierania danych, ich przetwarzania oraz prezentacji. Uzupełnieniem w zakresie opracowywania dokumentu były również wytyczne i rekomendacje zawarte w publikacji „*Delimitacja – krok po kroku*” zrealizowanej przez zespół pracowników Instytutu Rozwoju Miast pod redakcją Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa¹.

Metodyka przyjęta podczas procesu delimitacji obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji zakłada czteroetapowy system pracy.

Pierwszy etap obejmował podział Gminy na niepodzielne jednostki analityczne stanowiące całość pod względem funkcjonalno-przestrzennym i społecznym. Wyznaczenie jednostek analitycznych najczęściej odbywa się w oparciu o jednostki administracyjne, obręby ewidencyjne, okręgi wyborcze czy inne uwarunkowania wpływające na wewnętrzną spójność poszczególnych jednostek. W przypadku Gminy Milicz zastosowano podział na sołectwa, a w obrębie miasta korzystano z obwodów wyborczych oraz głównych ciągów komunikacyjnych, które rozdzielają Milicz na część wschodnią i zachodnią.

Kolejny etap dotyczył zebrania i przetwarzania danych w podziale na poszczególne jednostki analityczne. Pozyskiwano dane z zakresu sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. W celu zebrania informacji na temat stanu występującego w badanych jednostkach analitycznych, zwrócono się z wnioskiem o przekazanie konkretnych danych do poszczególnych jednostek Urzędu Gminy, ale również do: Powiatowego Urzędu Pracy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Komendy Powiatowej Policji.

Zagregowanie danych do poszczególnych jednostek analitycznych było elementem wyjściowym do przeprowadzenia analizy wskaźnikowej, która miała na celu wskazanie obszaru zdegradowanego. Ze względu na to, że dobrane wskaźniki przedstawiane są w różnych jednostkach i przedziałach, ich porównywanie oparte na jednowymiarowych zasadach statystycznych pozostaje utrudnione. W przypadku analizy złożonych zjawisk, które opisuje się więcej niż jedną zmienną, pojawiają się problemy, jakie nie występują w analizach prostych dla jednej zmiennej.

Dlatego też, podstawą analizy wielowymiarowej jest **wskaźnik syntetyczny**, który pozwala na porównanie poszczególnych mierników i otrzymanie jednego wskaźnika poziomu rozwoju obszaru. Jest to możliwe dzięki standaryzacji różnych zmiennych niezależnie od ich rodzaju, znaku, wielkości i jednostek.

Wspomniana **standaryzacja danych** służy sprowadzeniu zmiennych o różnej wartości i jednostkach do wzajemnej porównywalności. Wiąże się ona również z ustaleniem kierunku wpływu każdego ze wskaźników, czyli określeniem czy dany wskaźnik jest stymulantą, czy destymulantą. W pierwszym przypadku (stymulanta) – wysokie wartości wskaźnika powodują rozwój danej jednostki (np. liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób w wieku produkcyjnym), natomiast w przypadku destymulanta – wysoka wartość badanego wskaźnika świadczy o sytuacji kryzysowej (np.

¹ Opracowanie zrealizowane przez Instytut Rozwoju Miast na zlecenie Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa, Departamentu Polityki Przestrzennej w ramach umowy nr DPP-U-POWER-173/16, której przedmiotem było: Opracowanie merytoryczne publikacji z zakresu diagnozy i delimitacji obszarów zdegradowanych, ISBN 978-83-7610-653-3

udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych). Inaczej mówiąc, w przypadku stymulanty, wzrost wskaźnika oznacza pozytywny rezultat dla badanego zjawiska, natomiast w przypadku destymulanty – wzrost wartości zmiennej świadczy negatywnie o zjawisku.

Z tego względu, w celu standaryzacji wskaźników posłużono się metodą wyrażoną wzorem:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{s_j}, \text{ gdy zmienna jest stymulantą lub}$$

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{s_j} * (-1), \text{ gdy zmienna jest destymulantą,}$$

gdzie:

t_{ij} – standaryzowana wartość wskaźnika j dla jednostki analitycznej i ,

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki analitycznej i ,

$\bar{x}_j$ – średnia arytmetyczna wskaźnika j ,

s_j – odchylenie standardowe wskaźnika j .

Dzięki zastosowaniu takiego rozwiązania, wartości większe od średniej dla całej Gminy po standaryzacji będą przyjmowały wartość dodatnią (korzystniejszą dla danej jednostki analitycznej), natomiast wartości mniejsze od średniej – wartość ujemną (niekorzystną dla danej jednostki analitycznej). Im niższa jest wartość standaryzowanego wskaźnika tym poziom koncentracji negatywnego zjawiska w danej jednostce analitycznej jest większy.

Ostatnim etapem wyznaczenia wskaźnika syntetycznego jest obliczenie średniej arytmetycznej zestandaryzowanych zmiennych dla każdej z badanych sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Wartość wskaźnika syntetycznego odpowiada na pytanie, czy dana jednostka analityczna znajduje się w stanie kryzysowym. Wysokie wartości wskaźnika świadczą o pozytywnym obrazie zjawisk w danej jednostce, natomiast niskie ukazują koncentrację zjawisk kryzysowych. W celu uzyskania wartości wskaźnika syntetycznego posłużono się wzorem:

$$P_i = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n t_{ij}$$

gdzie:

P_i – syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk dla jednostki analitycznej i ,

n – liczba wskaźników,

t_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki analitycznej i .

Zgodnie z przyjętą metodyką do obszaru zdegradowanego włączone mogą zostać wszystkie te jednostki analityczne, których wskaźnik syntetyczny jest ujemny (mniejszy niż 0) w sferze społecznej oraz w co najmniej jednej z pozostałych sfer. Im niższe wartości przyjmuje wskaźnik syntetyczny tym poziom negatywnych zjawisk w danej sferze jest większy.

Spośród wyznaczonych obszarów zdegradowanych, wytyczono obszar rewitalizacji, który zgodnie z wymogami Ustawy o rewitalizacji, nie może przekraczać 20% powierzchni Gminy i nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców Gminy.

3.2. Podział Gminy Milicz na jednostki analityczne

Zgodnie z przedstawioną w powyższym rozdziale metodyką prac przyjętą w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych, etap pierwszy dotyczył podziału gminy Milicz na niepodzielne jednostki analityczne, stanowiące całość pod względem funkcjonalnym i społecznym. Podział Gminy na jednostki analityczne umożliwił zebranie danych i przetworzenie ich w celu oceny sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej.

Wyznaczone w procesie delimitacji jednostki analityczne, powinny w głównej mierze odzwierciedlać specyfikę danego terenu, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji dominującej, a także sposobu zagospodarowania przestrzennego. Istotne jest, aby w trakcie dokonywania podziału, uwzględnić także intensywność użytkowania danego obszaru. Tak przygotowany podział sprawi, że dokonana w kolejnych etapach porównawcza analiza wskaźnikowa, przeprowadzona zostanie w sposób uwzględniający zróżnicowanie przestrzenne gminy.

Dokonując podziału gminy Milicz na jednostki analityczne skorzystano z istniejącego już podziału administracyjnego, wyznaczając tym samym na obszarze wiejskim gminy 51 jednostek analitycznych, odpowiadających obowiązującemu podziałowi ewidencyjnemu: Baranowice, Bartniki, Borzynowo, Brzezina Sułowska, Czatkowice, Duchowo, Dunkowa, Gądkowice, Godnowa, Gogołowice, Grabownica, Grabówka, Gruszcza, Henrykowice, Kaszowo, Kolęda, Łatkowa, Łąki, Miłochowice, Miłosławice, Młodzianów, Niesułowice, Nowy Zamek, Olsza, Ostrowąsy, Piękocin, Piotrkosice, Poradów, Postolin, Potasznia, Pracze, Ruda Milicka, Ruda Sułowska, Sławoszowice, Słaczno, Stawiec, Sulimierz, Sułów,

Świętoszyn, Tworzymirki, Tworzymirki Górne, Wałkowa, Węgrzynów, Wielgie Milickie, Wilkowo, Wodników Górny, Wrocławice, Wróbliniec, Wszewilki, Wziąchowo Małe, Wziąchowo Wielkie. Miasto Milicz, ze względu na znaczące natężenie liczby mieszkańców (niemal 50% ludności Gminy zamieszkuje w Miliczu), zostało podzielone na 3 mniejsze jednostki analityczne: Milicz 1, Milicz 2 oraz Milicz 3. Podział ten podyktowany został spełnieniem kryterium ustawowego wyrażonego w art. 10 ust. 2 Ustawy o rewitalizacji, który brzmi: „Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy”.

Tym samym podział gminy Milicz na jednostki analityczne przeprowadzony został w sposób uwzględniający podział administracyjny z uwzględnieniem podziału na okręgi wyborcze oraz przy wykorzystaniu głównych ciągów komunikacyjnych. Wyznaczone jednostki zachowały wewnętrzną spójność funkcjonalną.

Szczegółowe dane dotyczące wyodrębnionych jednostek analitycznych dla gminy Milicz przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 1 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Milicz

Jednostka analityczna	Liczba mieszkańców (stałych i czasowych) wg stanu na 31.12.2020	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców (<30%)	Powierzchnia	Udział w ogólnej powierzchni (<20%)
Milicz 1	4148	19,0%	4,07	0,9%
Milicz 2	3763	17,2%	4,98	1,1%
Milicz 3	2737	12,5%	4,46	1,0%
Baranowice	80	0,4%	2,59	0,6%
Bartniki	286	1,3%	10,80	2,5%
Borzynowo	135	0,6%	2,76	0,6%
Brzezina Sułowska	108	0,5%	7,55	1,7%
Czatkowice	433	2,0%	14,97	3,4%
Duchowo	193	0,9%	3,14	0,7%
Dunkowa	227	1,0%	4,85	1,1%
Gądkowice	440	2,0%	10,30	2,4%
Godnowa	202	0,9%	6,52	1,5%
Gogołowice	234	1,1%	11,80	2,7%
Grabownica	82	0,4%	3,69	0,8%
Grabówka	109	0,5%	3,74	0,9%
Gruszcza	114	0,5%	5,96	1,4%
Henrykowice	73	0,3%	8,60	2,0%
Kaszowo	316	1,4%	9,56	2,2%
Kolęda	136	0,6%	3,62	0,8%
Łatkowa	194	0,9%	7,87	1,8%
Łąki	121	0,6%	3,00	0,7%
Miłochowice	285	1,3%	7,52	1,7%
Miłosławice	242	1,1%	4,22	1,0%
Młodzianów	128	0,6%	5,16	1,2%
Niesułowice	81	0,4%	3,83	0,9%
Nowy Zamek	65	0,3%	25,71	5,9%
Olsza	91	0,4%	8,98	2,1%
Ostrowąsy	213	1,0%	5,25	1,2%

Piękocin	168	0,8%	7,22	1,7%
Piotrkosice	321	1,5%	12,02	2,8%
Poradów	76	0,3%	1,95	0,4%
Postolin	121	0,6%	65,48	15,0%
Potasznia	190	0,9%	19,38	4,4%
Pracze	208	1,0%	9,59	2,2%
Ruda Milicka	125	0,6%	2,05	0,5%
Ruda Sułowska	139	0,6%	12,40	2,8%
Sławoszowice	647	3,0%	3,69	0,8%
Słaczno	451	2,1%	5,31	1,2%
Stawiec	312	1,4%	5,02	1,2%
Sulimierz	146	0,7%	3,08	0,7%
Sułów	1517	6,9%	13,62	3,1%
Świętoszyn	387	1,8%	9,76	2,2%
Tworzymirki	115	0,5%	3,11	0,7%
Tworzymirki Górne	115	0,5%	3,94	0,9%
Wałkowa	49	0,2%	2,13	0,5%
Węgrzynów	117	0,5%	2,84	0,7%
Wielgie Milickie	67	0,3%	4,16	1,0%
Wilkowo	54	0,2%	10,51	2,4%
Wodników Górny	131	0,6%	3,17	0,7%
Wrocławice	114	0,5%	7,66	1,8%
Wróbliniec	65	0,3%	6,83	1,6%
Wszewilki	615	2,8%	13,94	3,2%
Wziąchowo Małe	124	0,6%	5,60	1,3%
Wziąchowo Wielkie	259	1,2%	5,54	1,3%

Źródło: opracowanie własne

Zakres przestrzenny jednostek analitycznych na terenie miasta Milicz:

- W skład jednostki analitycznej **Milicz 1** wchodzi następujące ulice: 1 Maja, 11 Listopada, al. Lipowa, al. Spacerowa, al. ZHP, Armii Krajowej, Boczna, Budowlana, Cicha, Długa, Działkowa, Garncarska, Grota-Roweckiego, Grunwaldzka, Jasna, Kasztelańska, Kościelna, Kościuszki, Krotoszyńska, Krucza, Kuźnicza, Lwowska, Łąkowa, Mostowa, Osiedle, Piaskowa, Piłsudskiego, pl. Waresiaka, Polna, Polska, Pułaskiego, Rawicka, Rynek, Rzeczna, Sułowska, Szewska, Topolowa, Trzebnicka, Wałowa, Wodociągowa, Wojska Polskiego, Wrocławska, Zamkowa;
- W skład jednostki analitycznej **Milicz 2** wchodzi następujące ulice: Akacyjowa, Brzozowa, Chabrowa, Czereśniowa, Dębowa, Dojazdowa, Grzybowa, Jaworowa, Kasztanowa, Klonowa, Kopernika, Kwiatowa, Lawendowa, Leśna, Mickiewicza, Miodowa, Modrzewiowa, Nektarowa, Słoneczna, Sułowska, Świerkowa, Trzebnicka, Wierzbowa, Wiśniowa;
- W skład jednostki analitycznej **Milicz 3** wchodzi następujące ulice: Dąbrowskiego, Grunwaldzka, Kamienna, Kolejowa, Końcowa, Kościuszki, Krótka, Krzywa, Lotnicza, Łowiecka, Nowowiejska, Odrodzenia, Ogrodowa, Okrężna, Osadnicza, Poprzeczna, Powstańców Wielkopolskich, Poziomkowa, Przemysłowa, Pszczela, Rzemieślnicza, Składowa, Spółdzielcza, Stawna, Sycowska, Trzebnicka, Wesola, Wojska Polskiego, Zielona.

Dane wyjściowe, które przyporządkowano dla ulicy położonej na obszarze kilku jednostek analitycznych, zostały do nich rozdzielone proporcjonalnie do długości ulicy znajdującej się w danej jednostce analitycznej. Poglądowy podział Milicza na jednostki analityczne przedstawia poniższa rycina.

Rysunek 3 Jednostki analityczne w Gminie Milicz

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUGIK

3.3. Wybór wskaźników służących dokonaniu analizy wskaźnikowej jednostek analitycznych

Zjawiska kryzysowe

Celem analizy wskaźnikowej dokonanej w dalszej części Diagnozy było zbadanie natężenia zjawisk kryzysowych występujących na terenie gminy Milicz. Na potrzeby przedmiotowej analizy zebrano dane umożliwiające zbadanie sfery społecznej - poziom bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, udział mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), poziom kapitału społecznego, a także poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.

W sferze gospodarczej skupiono się przede wszystkim na zbadaniu aktywności gospodarczej w poszczególnych jednostkach analitycznych, natomiast w sferze środowiskowej zbadano stopień pokrycia budynków szkodliwymi dla zdrowia i środowiska włóknami azbestowymi. W sferze technicznej oraz sferze przestrzenno-funkcjonalnej zbadano dostępność infrastruktury publicznej (w tym parków, terenów zielonych, placów zabaw, a także obiektów sportowych), stan techniczny jej elementów oraz dostęp do obiektów zabytkowych.

Pozyskanie danych

Dane wyjściowe pozyskane zostały z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, zasobów Urzędu Miejskiego w Miliczu, danych statystycznych prowadzonych przez Komendę Powiatową Policji w Miliczu, danych statystycznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Miliczu, a także danych Powiatowego Urzędu Pracy w Miliczu.

Charakter danych

Podczas doboru wskaźników dokonano ich jednoczesnego rozróżnienia na stymulanty i destymulanty, określając tym samym czy wysokie wartości wskaźnika powodują rozwój danej jednostki (np. liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób w wieku produkcyjnym – STYMULANTA), czy też prowadzą do kryzysu (np. udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych – DESTYMULANTA). Inaczej mówiąc, w przypadku stymulanty, wzrost wskaźnika oznacza pozytywny rezultat dla badanego zjawiska, natomiast w przypadku destymulanty – wzrost wartości zmiennej świadczy negatywnie o zjawisku.

Zakres czasowy

Każdy z omawianych wskaźników zawiera informacje o zakresie czasowym jakiego dotyczy. Ma to na celu uszczegółowienie i doprecyzowanie występowania (trwania) danego zjawiska kryzysowego. Większość danych, a co za tym idzie obliczanych wskaźników, dotyczy roku 2020.

Tabela 2 Wskaźniki wykorzystane do zdiagnozowania zjawisk kryzysowych w poszczególnych sferach

SFERA SPOŁECZNA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
BEZROBOCIE	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Miliczu	Destymulanta	według stanu na 31.12.2020
	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Miliczu	Destymulanta	według stanu na 31.12.2020
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie mieszkańców	Ośrodek Pomocy Społecznej w Miliczu, Urząd Miejski w Miliczu	Destymulanta	w 2020 r.
UBÓSTWO	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców	Ośrodek Pomocy Społecznej w Miliczu, Urząd Miejski w Miliczu	Destymulanta	w 2020 r.
	Liczba rodzin korzystających w pomocy społecznej w ogólnej liczbie rodzin	Ośrodek Pomocy Społecznej w Miliczu, Urząd Miejski w Miliczu	Destymulanta	w 2020 r.
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców	Ośrodek Pomocy Społecznej w Miliczu, Urząd Miejski w Miliczu	Destymulanta	w 2020 r.
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Miliczu	Destymulanta	w 2020 r.
	Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Miliczu	Destymulanta	w 2020 r.
	Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Miliczu	Destymulanta	w 2020 r.
PRZESTĘPCZOŚĆ	Liczba osób objętych procedurą "Niebieskiej Karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Ośrodek Pomocy Społecznej w Miliczu, Urząd Miejski w Miliczu	Destymulanta	w 2020 r.

OSOBY ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie mieszkańców	Ośrodek Pomocy Społecznej w Miliczu, Urząd Miejski w Miliczu	Destymulanta	w 2020 r.
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Miliczu	Destymulanta	w 2020 r.
KAPITAŁ LUDZKI	Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Urząd Miejski w Miliczu	Stymulanta	według stanu na 31.12.2020
	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Urząd Miejski w Miliczu	Destymulanta	według stanu na 31.12.2020
	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Urząd Miejski w Miliczu	Destymulanta	według stanu na 31.12.2020
	Udział dzieci w wieku 0-3 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	Urząd Miejski w Miliczu	Stymulanta	według stanu na 31.12.2020
	Udział dzieci w wieku 3-6 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	Urząd Miejski w Miliczu	Stymulanta	według stanu na 31.12.2020
AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	Urząd Miejski w Miliczu	Stymulanta	według stanu na 31.12.2020
	Liczba kół gospodyń wiejskich na 100 mieszkańców	Urząd Miejski w Miliczu	Stymulanta	według stanu na 31.12.2020
SFERA GOSPODARCZA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2020 roku na 100 mieszkańców	Urząd Miejski w Miliczu	Destymulanta	w 2020 r.
	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2020 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	Urząd Miejski w Miliczu	Destymulanta	w 2020 r.

SFERA ŚRODOWISKOWA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
POKRYCIE AZBESTEM	Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowocementowymi na 100 mieszkańców	Urząd Miejski w Miliczu	Destymulanta	według stanu na 31.12.2020
	Powierzchnia materiałów zawierających azbest na 100 mieszkańców	Urząd Miejski w Miliczu	Destymulanta	według stanu na 31.12.2020
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
DOSTĘPNOŚĆ TERENÓW ZIELENI	Powierzchnia ogólnodostępnych terenów zieleni na 100 mieszkańców	Urząd Miejski w Miliczu	Stymulanta	według stanu na 31.12.2020
DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ	Liczba obiektów infrastruktury sportowej na 100 mieszkańców	Urząd Miejski w Miliczu	Stymulanta	według stanu na 31.12.2020
	Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców	Urząd Miejski w Miliczu	Stymulanta	według stanu na 31.12.2020
ŁAD PRZESTRZENNY	Liczba obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków na 100 mieszkańców	Urząd Miejski w Miliczu	Stymulanta	według stanu na 31.12.2020
SFERA TECHNICZNA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
STAN TECHNICZNY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	Odsetek obiektów komunalnych wymagających remontów w ogólnej liczbie budynków komunalnych	Urząd Miejski w Miliczu	Destymulanta	według stanu na 31.12.2020
	Liczba obiektów przestrzeni publicznej w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców	Urząd Miejski w Miliczu	Destymulanta	według stanu na 31.12.2020

Źródło: opracowanie własne

4. ANALIZA WSKAŹNIKOWA

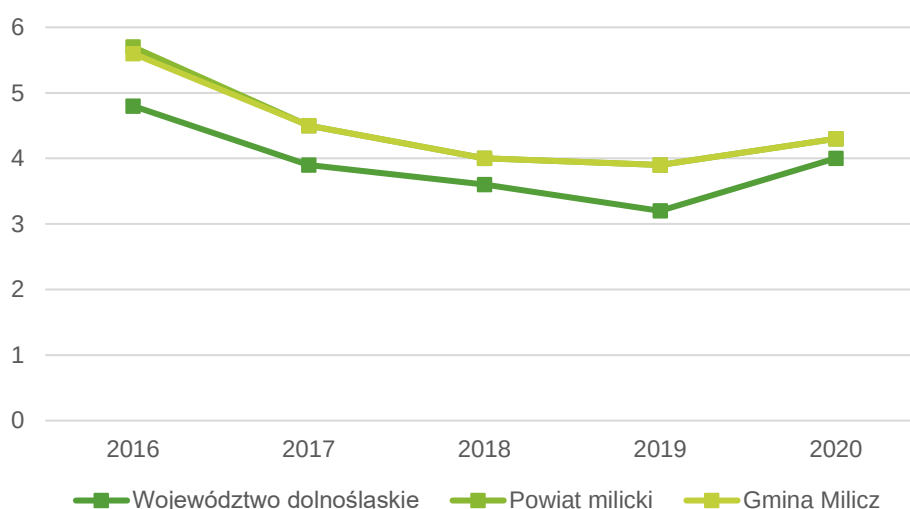
4.1. Sfera społeczna

Zgodnie z art. 9 ust. 1 Ustawy o rewitalizacji, obszarem zdegradowanym jest obszar Gminy, który znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych w szczególności:

- bezrobocia,
- ubóstwa,
- przestępczości,
- wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami,
- niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego,
- a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.

BEZROBOCIE

Jakość życia każdej społeczności gminnej zależy m.in. od sytuacji na rynku pracy. Stabilne zatrudnienie oraz satysfakcjonujące wynagrodzenie odpowiadające poziomowi wykształcenia, wpływają na chęć osiedlenia się w danej jednostce lub pozostania po zakończeniu edukacji przez ludzi młodych. Jednym z negatywnych zjawisk społecznych powiązanych z rynkiem pracy jest bezrobocie. Analiza udziału ludności w wieku produkcyjnym, która dotknięta była zjawiskiem bezrobocia w latach 2016-2020 przedstawia poniższa rycina. W latach 2016-2019 w Gminie Milicz, jak i powiecie milickim oraz województwie dolnośląskim, obserwowano spadek udziału osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. W Gminie Milicz wskaźnik ten w 2016 roku wynosił 5,6%, natomiast w 2019 już tylko 3,9%. Sytuacja uległa zmianie w 2020 roku, kiedy to we wszystkich analizowanych jednostkach wskaźnik bezrobocia wzrósł – w Gminie Milicz do 4,3%. Wzrost wskaźników dotyczących bezrobocia w 2020 roku wynikał m.in. z gospodarczych i ekonomicznych skutków pandemii COVID-19. W analizowanych latach udział osób bezrobotnych zarejestrowanych wśród osób w wieku produkcyjnym w Gminie był wyższy niż średnia dla województwa, jednak na porównywalnym poziomie ze średnią powiatową.

Rysunek 4 Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie osób w wieku produkcyjnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analiza dotycząca zjawiska bezrobocia dokonana dla jednostek analitycznych wyznaczonych w Gminie Milicz opierała się na następującym katalogu wskaźników:

- Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych,
- Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych,
- Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie mieszkańców.

Zdecydowanie negatywnie wśród badanych jednostek odznaczały się trzy jednostki: Kolęda, Poradów i Wodników Górny – w tych miejscowościach wśród bezrobotnych zarejestrowanych, najwięcej osób stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Negatywne skutki długotrwałego bezrobocia dla samych bezrobotnych i ich rodzin to m.in. kłopoty finansowe, a często również ubóstwo, trudności z zagospodarowaniem wolnego czasu, izolacja społeczna, zależność od innych ludzi, upokorzenia, niepokój o przyszłość i poczucie napiętnowania. Największy udział mieszkańców posiadających wykształcenie podstawowe wśród osób bezrobotnych zauważalny jest w Wilkowie i Wszewilkach. Z kolei stosunkowo najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia zamieszkuje Henrykowie. Problemy związane z bezrobociem występują również w Miliczu, szczególnie

w jednostkach Milicz 1 oraz Milicz 3. Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 3 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze bezrobocia

Jednostka analityczna	BEZROBOCIE					
	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych		Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych		Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Milicz 1	52,8%	-0,317	16,9%	0,041	1,5%	-0,642
Milicz 2	43,3%	0,061	15,9%	0,103	0,3%	0,373
Milicz 3	46,8%	-0,079	12,5%	0,304	0,8%	-0,052
Baranowice	80,0%	-1,401	0,0%	1,047	0,0%	0,677
Bartniki	50,0%	-0,206	16,7%	0,055	0,0%	0,677
Borzynowo	12,5%	1,286	0,0%	1,047	0,0%	0,677
Brzezina Sułowska	42,9%	0,078	28,6%	-0,654	1,9%	-0,950
Czatkowice	44,4%	0,015	11,1%	0,386	0,9%	-0,135
Duchowo	25,0%	0,789	12,5%	0,303	0,0%	0,677
Dunkowa	40,0%	0,192	20,0%	-0,144	0,0%	0,677
Gądkowice	45,5%	-0,025	18,2%	-0,036	0,0%	0,677
Godnowa	25,0%	0,789	25,0%	-0,442	0,0%	0,677
Gogołowice	44,4%	0,015	11,1%	0,386	0,0%	0,677
Grabownica	50,0%	-0,206	50,0%	-1,930	0,0%	0,677
Grabówka	33,3%	0,457	33,3%	-0,938	0,0%	0,677
Gruszcza	50,0%	-0,206	50,0%	-1,930	3,5%	-2,405
Henrykowice	80,0%	-1,401	0,0%	1,047	5,5%	-4,136
Kaszowo	57,1%	-0,491	28,6%	-0,654	1,9%	-0,991
Kolęda	100,0%	-2,197	50,0%	-1,930	0,0%	0,677
Łatkowa	62,5%	-0,704	37,5%	-1,186	2,2%	-1,290
Łąki	40,0%	0,192	20,0%	-0,144	2,5%	-1,501
Miłochowice	50,0%	-0,206	10,0%	0,452	0,0%	0,677
Miłosławice	54,5%	-0,387	9,1%	0,506	0,4%	0,314
Młodzianów	50,0%	-0,206	20,0%	-0,144	0,8%	-0,009
Niesułowice	0,0%	1,784	0,0%	1,047	0,0%	0,677
Nowy Zamek	50,0%	-0,206	25,0%	-0,442	0,0%	0,677
Olsza	66,7%	-0,870	33,3%	-0,938	1,1%	-0,288
Ostrowąsy	25,0%	0,789	37,5%	-1,186	0,9%	-0,148
Piękocin	33,3%	0,457	0,0%	1,047	0,0%	0,677
Piotrkosice	55,6%	-0,428	22,2%	-0,276	0,6%	0,129
Poradów	100,0%	-2,197	0,0%	1,047	0,0%	0,677
Postolin	50,0%	-0,206	0,0%	1,047	3,3%	-2,227
Potasznia	58,3%	-0,538	16,7%	0,055	0,5%	0,214
Pracze	60,0%	-0,604	0,0%	1,047	0,0%	0,677
Ruda Miłicka	0,0%	1,784	0,0%	1,047	0,0%	0,677
Ruda Sułowska	0,0%	1,784	0,0%	1,047	0,0%	0,677
Sławoszowice	35,7%	0,362	21,4%	-0,229	0,5%	0,269
Ślężno	53,3%	-0,339	6,7%	0,650	1,6%	-0,687
Stawiec	44,4%	0,015	11,1%	0,386	0,3%	0,395
Sulimierz	0,0%	1,784	0,0%	1,047	0,0%	0,677
Sułów	53,6%	-0,349	25,0%	-0,442	0,3%	0,445
Świętoszyn	57,1%	-0,491	14,3%	0,196	1,0%	-0,231
Tworzymirki	50,0%	-0,206	16,7%	0,055	0,9%	-0,087
Tworzymirki Górne	50,0%	-0,206	0,0%	1,047	2,6%	-1,615
Wałkowa	0,0%	1,784	0,0%	1,047	0,0%	0,677
Węgrzynów	42,9%	0,078	42,9%	-1,505	2,6%	-1,575
Wielgie Miłickie	0,0%	1,784	0,0%	1,047	0,0%	0,677
Wilkowo	66,7%	-0,870	66,7%	-2,923	0,0%	0,677

Wodników Górny	100,0%	-2,197	33,3%	-0,938	0,8%	0,006
Wrocławice	33,3%	0,457	0,0%	1,047	0,0%	0,677
Wróbliniec	0,0%	1,784	0,0%	1,047	0,0%	0,677
Wszewilki	78,8%	-1,352	57,6%	-2,381	0,0%	0,677
Wziąchowo Małe	60,0%	-0,604	20,0%	-0,144	2,4%	-1,448
Wziąchowo Wielkie	60,0%	-0,604	20,0%	-0,144	0,8%	-0,002

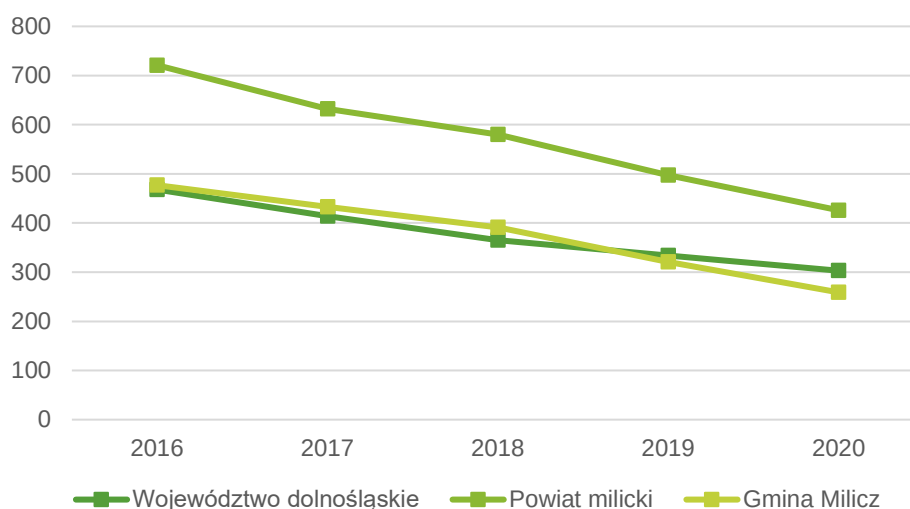
Źródło: opracowanie własne

UBÓSTWO

Zjawisko ubóstwa opiera się na odniesieniu poziomu zaspokojenia potrzeb osób, rodzin, gospodarstw domowych do poziomu ich zaspokojenia przez innych członków społeczeństwa. Oznacza to, że charakteryzują je nadmierne rozpiętości w poziomie zaspokojenia potrzeb w społeczeństwie. Ubóstwo rozumiane jest także jako ograniczenie środków do życia, skutkujące obniżeniem poziomu życia poniżej poziomu akceptowanego w kraju zamieszkania.

Działania zmierzające m.in. do ograniczenia ubóstwa na terenie Gminy Milicz prowadzi Ośrodek Pomocy Społecznej w Miliczu. Jednostka umożliwia osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, przede wszystkim poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Wśród najczęściej pojawiających się przyczyn objęcia pomocą wskazuje się: bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwałą lub ciężką chorobę, a także bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Poza OPS na terenie Gminy funkcjonuje Świetlica Środowiskowa „Chatka Puchatka”, która jest placówką wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczym i specjalistycznym dla dzieci w wieku od 6 do 16 lat z terenu Gminy Milicz. W tym miejscu podopieczni mają zorganizowany czas wolny, uzyskują pomoc w nauce, biorą udział w zabawach, zajęciach sportowych i innych aktywnościach mających na celu prawidłowy rozwój emocjonalny, kształtowanie pozytywnych postaw, wartości i umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie przez dzieci pochodzące z rodzin funkcyjnych i dysfunkcyjnych.

Poziom ubóstwa na terenie Gminy można określić m.in. za pomocą wskaźnika obrazującego liczbę beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Gmina Milicz charakteryzuje się podobnym wskaźnikiem jak województwo dolnośląskie, a jednocześnie niższym niż powiat milicki. Warto zauważyć, że wskaźnik beneficjentów pomocy społecznej wyraźnie spada we wszystkich analizowanych jednostkach, co potwierdza poniższy wykres.

Rysunek 5 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując występowanie zjawiska ubóstwa w poszczególnych jednostkach analitycznych na terenie Gminy Milicz korzystano z następujących wskaźników:

- Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców,
- Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie rodzin,
- Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców,

- Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej,
- Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej,
- Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej.

Wśród wskaźników świadczących wprost o występowaniu ubóstwa (udział mieszkańców korzystających z pomocy społecznej, w tym z tytułu ubóstwa), najgorsza sytuacja występowała w Henrykowicach, Łatkowej oraz Wrocławicach. Analiza wartości wypłacanych zasiłków w przeliczeniu na rodziny i mieszkańców korzystających z pomocy społecznej wskazała, że najwyższe kwoty dotyczyły miejscowości Dunkowa oraz Bartniki. Wśród jednostek wyodrębnionych w Miliczu, zdecydowanie negatywnie wyróżnia się jednostka Milicz 1 w zakresie problemów w obszarze ubóstwa. Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 4 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze ubóstwa

Jednostka analityczna	UBÓSTWO											
	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców		Liczba rodzin korzystających w pomocy społecznej w ogólnej liczbie rodzin		Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców		Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej		Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej		Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Milicz 1	0,042	-0,804	13,6%	-0,054	2,3%	-0,504	54,3%	-0,181	5 416,26	-0,797	2 407,06	-0,114
Milicz 2	0,018	0,291	9,3%	0,317	0,4%	0,720	20,1%	0,840	4 720,56	-0,577	1 698,04	0,130
Milicz 3	0,021	0,165	14,2%	-0,107	1,5%	0,018	69,3%	-0,628	4 812,82	-0,606	2 692,69	-0,213
Baranowice	0,013	0,568	11,1%	0,162	1,3%	0,158	100,0%	-1,544	300,00	0,823	600,00	0,508
Bartniki	0,003	0,986	4,9%	0,707	0,0%	0,958	0,0%	1,441	4 563,63	-0,527	13 690,89	-4,000
Borzynowo	0,007	0,804	5,9%	0,622	0,7%	0,484	100,0%	-1,544	4 436,60	-0,487	4 436,60	-0,813
Brzezina Sułowska	0,037	-0,570	10,0%	0,260	1,9%	-0,227	50,0%	-0,051	543,17	0,746	407,38	0,574
Czatkowice	0,025	-0,031	8,6%	0,381	1,8%	-0,224	72,7%	-0,730	3 989,22	-0,345	1 813,28	0,090
Duchowo	0,016	0,427	6,3%	0,589	1,6%	-0,037	100,0%	-1,544	2 023,87	0,277	1 349,25	0,250
Dunkowa	0,009	0,739	8,0%	0,436	0,4%	0,676	50,0%	-0,051	15 289,35	-3,923	15 289,35	-4,551
Gądkowice	0,018	0,305	6,4%	0,578	1,1%	0,231	62,5%	-0,425	6 198,24	-1,045	2 324,34	-0,086
Godnowa	0,010	0,689	25,0%	-1,058	0,5%	0,641	50,0%	-0,051	471,66	0,769	943,33	0,390
Gogołowice	0,000	1,148	0,0%	1,139	0,0%	0,958	0,0%	1,441	0,00	0,918	0,00	0,715
Grabownica	0,049	-1,115	26,7%	-1,205	1,2%	0,178	25,0%	0,695	445,55	0,777	445,55	0,561
Grabówka	0,000	1,148	0,0%	1,139	0,0%	0,958	0,0%	1,441	0,00	0,918	0,00	0,715
Gruszcza	0,061	-1,701	23,1%	-0,889	5,3%	-2,410	85,7%	-1,117	3 415,52	-0,163	1 463,80	0,211
Henrykowice	0,096	-3,301	37,5%	-2,157	5,5%	-2,548	57,1%	-0,265	4 696,94	-0,569	2 012,97	0,021
Kaszowo	0,038	-0,614	20,0%	-0,619	3,2%	-1,067	83,3%	-1,046	870,55	0,642	362,73	0,590
Kolęda	0,022	0,125	13,6%	-0,060	0,7%	0,487	33,3%	0,446	283,33	0,828	283,33	0,617
Łatkowa	0,075	-2,315	13,6%	-0,060	5,2%	-2,385	70,0%	-0,648	3 556,48	-0,208	1 066,94	0,347
Łąki	0,041	-0,769	13,0%	-0,008	2,5%	-0,628	60,0%	-0,350	1 408,89	0,472	845,33	0,424
Mitochowice	0,011	0,660	5,3%	0,676	0,4%	0,733	33,3%	0,446	438,00	0,779	292,00	0,614
Miłosławice	0,017	0,381	16,7%	-0,326	0,4%	0,694	25,0%	0,695	133,33	0,876	100,00	0,680
Młodzianów	0,023	0,061	18,2%	-0,459	1,6%	-0,042	66,7%	-0,549	249,50	0,839	332,67	0,600
Niesułowice	0,037	-0,570	23,1%	-0,889	1,2%	0,168	33,3%	0,446	1 744,34	0,366	1 744,34	0,114
Nowy Zamek	0,000	1,148	0,0%	1,139	0,0%	0,958	0,0%	1,441	0,00	0,918	0,00	0,715
Olsza	0,022	0,128	16,7%	-0,326	1,1%	0,255	50,0%	-0,051	1 046,00	0,587	1 046,00	0,354
Ostrowąsy	0,033	-0,377	18,2%	-0,459	2,3%	-0,544	71,4%	-0,691	1 611,85	0,408	1 381,59	0,239

Piękocin	0,036	-0,509	15,4%	-0,213	2,4%	-0,566	66,7%	-0,549	2 437,71	0,146	1 625,14	0,155
Piotrkosice	0,031	-0,297	11,8%	0,105	0,6%	0,559	20,0%	0,844	448,67	0,776	269,20	0,622
Poradów	0,000	1,148	0,0%	1,139	0,0%	0,958	0,0%	1,441	0,00	0,918	0,00	0,715
Postolin	0,041	-0,769	18,8%	-0,509	4,1%	-1,686	100,0%	-1,544	1 634,33	0,401	980,60	0,377
Potasznia	0,058	-1,538	11,4%	0,140	0,5%	0,621	9,1%	1,169	569,00	0,738	258,64	0,626
Pracze	0,005	0,925	3,3%	0,846	0,5%	0,650	100,0%	-1,544	5 476,60	-0,816	5 476,60	-1,171
Ruda Milicka	0,000	1,148	0,0%	1,139	0,0%	0,958	0,0%	1,441	0,00	0,918	0,00	0,715
Ruda Sułowska	0,029	-0,187	25,0%	-1,058	0,7%	0,498	25,0%	0,695	2 366,78	0,169	1 183,39	0,307
Sławoszowice	0,012	0,574	5,9%	0,622	0,6%	0,562	50,0%	-0,051	8 511,07	-1,777	3 191,65	-0,385
Ślężno	0,027	-0,086	25,6%	-1,109	1,3%	0,107	50,0%	-0,051	1 768,53	0,358	1 621,15	0,156
Stawiec	0,013	0,553	16,0%	-0,267	0,6%	0,548	50,0%	-0,051	5 393,40	-0,790	5 393,40	-1,143
Sulimierz	0,000	1,148	0,0%	1,139	0,0%	0,958	0,0%	1,441	0,00	0,918	0,00	0,715
Sułów	0,013	0,536	8,8%	0,368	0,6%	0,578	45,0%	0,098	10 537,49	-2,419	5 268,74	-1,100
Świętoszyn	0,016	0,429	13,2%	-0,018	1,3%	0,131	83,3%	-1,046	1 162,62	0,550	968,85	0,381
Tworzymirki	0,043	-0,869	25,0%	-1,058	2,6%	-0,711	60,0%	-0,350	6 320,71	-1,083	5 056,56	-1,027
Tworzymirki Górne	0,043	-0,869	17,6%	-0,412	2,6%	-0,711	60,0%	-0,350	4 498,87	-0,506	2 699,32	-0,215
Wałkowa	0,000	1,148	0,0%	1,139	0,0%	0,958	0,0%	1,441	0,00	0,918	0,00	0,715
Węgrzynów	0,034	-0,438	20,0%	-0,619	3,4%	-1,230	100,0%	-1,544	2 217,99	0,216	2 217,99	-0,049
Wielgie Milickie	0,000	1,148	0,0%	1,139	0,0%	0,958	0,0%	1,441	0,00	0,918	0,00	0,715
Wilkowo	0,000	1,148	0,0%	1,139	0,0%	0,958	0,0%	1,441	0,00	0,918	0,00	0,715
Wodników Górny	0,023	0,086	6,3%	0,589	1,5%	-0,019	66,7%	-0,549	7 042,80	-1,312	2 347,60	-0,094
Wrocławice	0,079	-2,515	21,4%	-0,744	6,1%	-2,971	77,8%	-0,880	6 803,45	-1,236	4 535,63	-0,847
Wróbliniec	0,000	1,148	0,0%	1,139	0,0%	0,958	0,0%	1,441	0,00	0,918	0,00	0,715
Wszewilki	0,016	0,394	6,5%	0,566	0,2%	0,854	10,0%	1,142	6 418,64	-1,114	1 925,59	0,051
Wziąchowo Małe	0,048	-1,097	18,2%	-0,459	4,0%	-1,622	83,3%	-1,046	5 388,43	-0,788	3 592,28	-0,522
Wziąchowo Wielkie	0,015	0,432	7,1%	0,511	1,2%	0,217	75,0%	-0,798	7 287,19	-1,389	5 465,40	-1,168

Źródło: opracowanie własne

PRZESTĘPCZOŚĆ

Nad bezpieczeństwem mieszkańców Gminy Milicz czuwają funkcjonariusze policji z Komendy Powiatowej Policji w Miliczu, mieszczącej się przy ulicy Tadeusza Kościuszki 4. Komenda ma pod swoim nadzorem 7 rejonów, w tym miejscowość Milicz (rejon nr 1 i 2) i tereny wiejskie Gminy (rejon nr 3, 4, 6, 7) oraz tereny wiejskie Gmin Cieszków i Krośnice.

Na terenie Gminy Milicz funkcjonuje także 14 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, w miejscowościach: Milicz, Bartniki, Sułów, Czatkowice, Latkowa, Gądkowice, Potasznia, Piotrkosice, Pracze, Wrocławice, Wziąchowo Wielkie, Nowy Zamek, Ruda Sułowska i Olsza. W Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym ujęte zostały 3 z nich, OSP w Miliczu, Bartnikach i Sułowie. Jednostki OSP są również istotne w zakresie zwiększania bezpieczeństwa mieszkańców.

W celu zwiększenia poziomu bezpieczeństwa na terenie Gminy funkcjonuje system monitoringu – na Rynku i w jego okolicy oraz przy budynkach użyteczności publicznej. Instalacja monitoringu wpłynęła na wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa społecznego, a także umożliwia identyfikację sprawców niepożądanych zdarzeń oraz aktów wandalizmu.

Analizując występowanie zjawiska przestępczości dla jednostek analitycznych w Gminie Milicz, korzystano z danych pozwalających określić wskaźnik liczby osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Wśród jednostek, gdzie zidentyfikowano wysokie wartości wskaźnika obrazującego przestępczość, największy problem dotyczy miejscowości Tworzymirki Górne oraz Wrocławice. Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Dodatkowo, aby zweryfikować poziom przestępczości w poszczególnych jednostkach analitycznych zwrócono się z zapytaniem do Komendy Powiatowej Policji w Miliczu. Z uzyskanych informacji wynika, że w zakresie przestępczości umiejscowienie poszczególnych czynów jest względnie rozproszone i jedyna ich koncentracja występuje w okresie letnim na terenie dużych osiedli mieszkaniowych czyli przy ul. Mickiewicza, ul. Kopernika i ul. Kościuszki w Miliczu (kradzieże rowerów). W zakresie wykroczeń uznawanych za szczególnie uciążliwe społecznie, najczęściej kradzieży występuje na terenie marketów oraz stacji paliw, natomiast przypadki zakłócania spokoju publicznego lub spożywania alkoholu w miejscach takich jak Rynek i jego okolice, parki miejskie, skwery.

Tabela 5 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze przestępczości

Jednostka analityczna	PRZESTĘPCZOŚĆ	
	Liczba osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja
Milicz 1	0,53	0,449
Milicz 2	1,44	-0,004
Milicz 3	1,42	0,001
Baranowice	0,00	0,715
Bartniki	0,00	0,715
Borzynowo	0,00	0,715
Brzezina Sułowska	3,70	-1,139
Czatkowice	0,92	0,252
Duchowo	0,00	0,715
Dunkowa	0,00	0,715
Gądkowice	1,14	0,146
Godnowa	1,98	-0,277

Gogołowice	0,00	0,715
Grabownica	0,00	0,715
Grabówka	0,00	0,715
Gruszcza	4,39	-1,481
Henrykowice	0,00	0,715
Kaszowo	2,85	-0,711
Kolęda	0,00	0,715
Latkowa	2,99	-0,780
Łąki	0,00	0,715
Mitochowice	1,40	0,012
Miłosławice	2,07	-0,320
Młodzianów	3,91	-1,241
Niesułowice	2,47	-0,521
Nowy Zamek	0,00	0,715
Olsza	0,00	0,715
Ostrowąsy	1,88	-0,225
Piękocin	4,17	-1,371
Piotrkosice	2,18	-0,377
Poradów	0,00	0,715
Postolin	0,00	0,715
Potasznia	0,00	0,715
Pracze	0,00	0,715
Ruda Milicka	2,40	-0,487
Ruda Sułowska	0,00	0,715
Sławoszowice	0,31	0,560
Słaczno	0,89	0,271
Stawiec	2,24	-0,409
Sulimierz	0,00	0,715
Sułów	1,52	-0,044
Świątoszyn	0,78	0,327
Tworzymirki	0,00	0,715
Tworzymirki Górne	7,83	-3,203
Wałkowa	0,00	0,715
Węgrzynów	3,42	-0,997
Wielgie Milickie	0,00	0,715
Wilkowo	0,00	0,715
Wodników Górny	0,00	0,715
Wrocławice	7,02	-2,798
Wróbliniec	0,00	0,715
Wszewilki	1,14	0,145
Wziąchowo Małe	3,23	-0,900
Wziąchowo Wielkie	0,00	0,715

Źródło: opracowanie własne

OSOBY ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

Zgodnie z Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, za osobę ze szczególnymi potrzebami uznaje się osobę, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami. Osoby ze szczególnymi potrzebami, rozumiane zgodnie z zakresem dostępności, zdefiniowanym w Programie rządowym Dostępność Plus 2018-2025, to między innymi:

- osoby na wózkach inwalidzkich, poruszające się o kulach, o ograniczonej możliwości poruszania się,
- osoby niewidome i słabowidzące,
- osoby z niepełnosprawnością słuchu,
- osoby głuchoniewidome,
- osoby z niepełnosprawnością psychiczną i intelektualną,
- osoby starsze i osłabione chorobami,
- kobiety w ciąży,
- osoby z małymi dziećmi, w tym z wózkami dziecięcymi,
- osoby mające trudności w komunikowaniu się z otoczeniem (także z rozumieniem języka pisanego albo mówionego),
- osoby o nietypowym wzroście (w tym również dzieci),
- osoby z ciężkim lub nieporęcznym bagażem, towarem.

Zjawisko związane z wysoką liczbą mieszkańców będących osobami ze specjalnymi potrzebami analizowano w oparciu o następujące wskaźniki:

- Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie mieszkańców,
- Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej.

Ujemne wartości wskaźników świadczące o nagromadzeniu osób ze szczególnymi potrzebami występowały w jednostkach analitycznych: Baranowice, Bartniki, Borzynowo oraz Henrykowice, natomiast w odniesieniu do Milicza – negatywnie wyróżniała się jednostka Milicz 1. W powyższych miejscach należałoby zwrócić szczególną uwagę na zapewnienie dostępności zarówno architektonicznej, ale również komunikacyjnej, informacyjnej i cyfrowej dla osób ze szczególnymi potrzebami. Podjęcie działań w tym zakresie przyczyni się do wzrostu udziału w życiu społecznym osób wykluczonych oraz pozwoli im na większą samodzielność w codziennych czynnościach. Osoby ze szczególnymi potrzebami występują jednak w całej Gminie Milicz, dlatego inwestycje w zakresie dostępności powinny być w dalszej kolejności rozszerzone na całą Gminę. Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 6 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze osób ze szczególnymi potrzebami

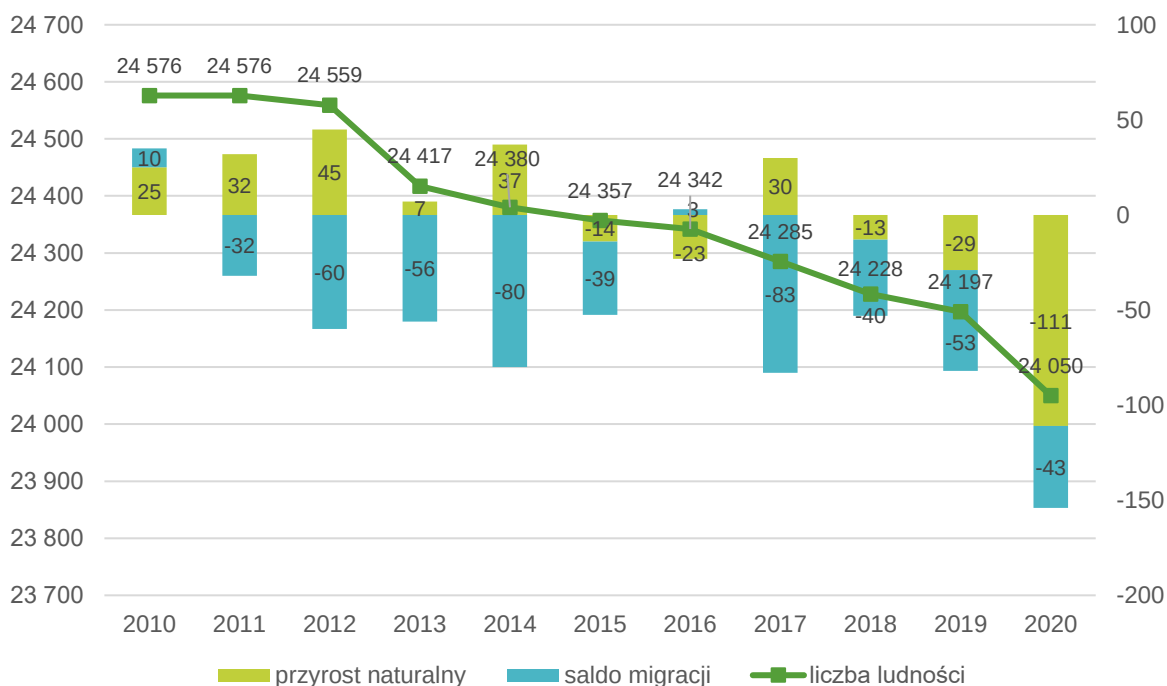
Jednostka analityczna	OSOBY ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI			
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie mieszkańców		Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Milicz 1	1,1%	-0,551	26,7%	-0,219
Milicz 2	0,2%	0,338	11,5%	0,335
Milicz 3	0,5%	0,067	23,1%	-0,088
Baranowice	1,3%	-0,675	100,0%	-2,893
Bartniki	0,3%	0,204	100,0%	-2,893
Borzynowo	0,7%	-0,178	100,0%	-2,893
Brzezina Sułowska	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Czatkowice	0,7%	-0,131	27,3%	-0,240
Duchowo	0,5%	0,039	33,3%	-0,461
Dunkowa	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Gądkowice	0,5%	0,101	25,0%	-0,157
Godnowa	0,5%	0,062	50,0%	-1,069
Gogołowice	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Grabownica	1,2%	-0,645	25,0%	-0,157
Grabówka	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Gruszczyca	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Henrykowice	6,8%	-6,141	71,4%	-1,851
Kaszowo	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Kolęda	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Łatkowa	1,5%	-0,912	20,0%	0,026
Łąki	0,8%	-0,262	20,0%	0,026
Milochowice	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Miłosławice	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Młodzianów	0,8%	-0,217	33,3%	-0,461
Niesułowice	1,2%	-0,660	33,3%	-0,461
Nowy Zamek	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Olsza	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Ostrowąsy	1,9%	-1,288	57,1%	-1,330
Piękocin	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Piotrkosice	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Poradów	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Postolin	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Potasznia	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Pracze	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Ruda Milicka	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Ruda Sułowska	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Sławoszewice	0,8%	-0,209	62,5%	-1,525
Słaczno	0,2%	0,329	8,3%	0,451
Stawiec	0,3%	0,232	25,0%	-0,157
Sulimierz	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Sułów	0,5%	0,095	35,0%	-0,522
Świętoszyn	0,5%	0,041	33,3%	-0,461
Tworzymirki	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Tworzymirki Górne	0,9%	-0,304	20,0%	0,026
Wałkowa	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Węgrzynów	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Wielgie Milickie	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Wilkowo	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Wodników Górny	1,5%	-0,945	66,7%	-1,677
Wrocławice	1,8%	-1,167	22,2%	-0,056
Wróbliniec	0,0%	0,545	0,0%	0,755

Wszewilki	0,0%	0,545	0,0%	0,755
Wziąchowo Małe	1,6%	-1,029	33,3%	-0,461
Wziąchowo Wielkie	0,4%	0,168	25,0%	-0,157

Źródło: opracowanie własne

KAPITAŁ LUDZKI

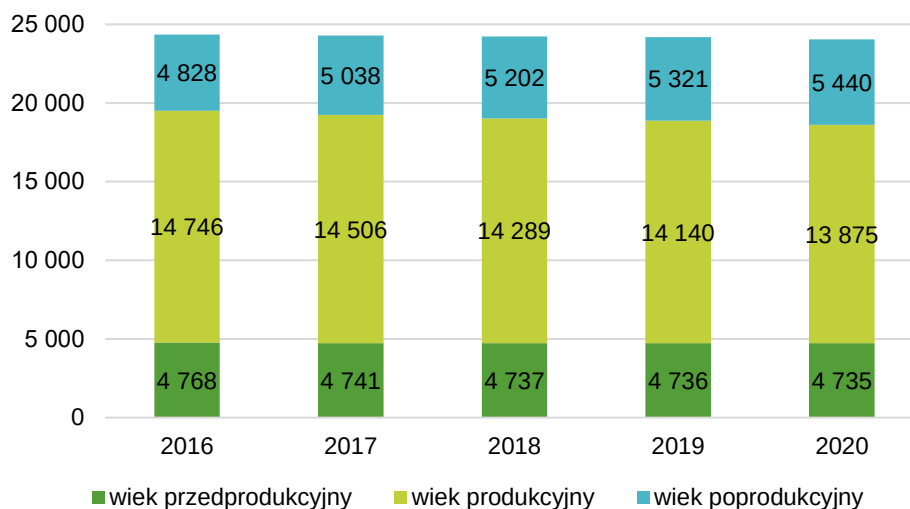
Na przestrzeni lat 2010-2020 Gmina Milicz charakteryzowała się negatywnym trendem związanym ze spadkiem liczby ludności. Należy jednak zauważyć, że różnica na przestrzeni 10 lat nie jest znacząca – jest to bowiem nieco ponad 500 osób. Trend jest jednak stabilny, należy więc spodziewać się dalszego wyludniania się jednostki. Wpływ na powyższy fakt ma przede wszystkim wyraźnie ujemne saldo migracji, a także niewielki (a w ostatnich latach zdecydowanie ujemny) przyrost naturalny (różnica pomiędzy liczbą urodzeń a liczbą zgonów w danym roku).

Rysunek 6 Dynamika zmian ludności w Gminie Milicz w latach 2010-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Ujemne saldo migracji oraz przyrost naturalny wpływają również na strukturę wiekową społeczności gminnej. W latach 2016-2020 obserwowano pogłębiający się proces starzenia się społeczeństwa – wzrostu osób w wieku poprodukcyjnym (seniorzy), w przeciwieństwie do zmian liczebności wśród mieszkańców w wieku produkcyjnym. Udział najmłodszych mieszkańców (w wieku przedprodukcyjnym) nieznacznie maleje. Taki stan rzeczy implikuje konieczność stopniowej reorganizacji polityki społecznej poprzez rozwój usług skierowanych do seniorów, ze względu na ich zwiększającą się liczbę, jednocześnie mając na uwadze stopniowe zmniejszanie zapotrzebowania na usługi opieki nad najmłodszymi dziećmi oraz edukacji szkolnej. Ponadto, zmniejszająca się liczba osób pracujących to jednocześnie zmniejszenie dochodów do Gminy wynikających z udziału w podatkach centralnych.

Rysunek 7 Struktura ekonomicznych grup wiekowych w Gminie Milicz w latach 2016-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Starzejące się społeczeństwo, niski przyrost naturalny będący wynikiem malejącej liczby urodzeń oraz malejące tendencje w zakresie zmiany liczby mieszkańców wpływają na niski poziom kapitału społecznego. Zjawiska te w Gminie Milicz analizowano za pomocą następujących wskaźników:

- Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności,
- Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym,
- Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności,
- Udział dzieci w wieku 0-3 lat w ogólnej liczbie mieszkańców,
- Udział dzieci w wieku 3-6 lat w ogólnej liczbie mieszkańców.

Najwyższy udział osób w wieku poprodukcyjnym (zarówno w stosunku do ludności ogółem jak i w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym), zaobserwowano we wszystkich jednostkach analitycznych na terenie Milicza. Potencjał społeczny obrazowany przez udział dzieci w wieku 0-3 oraz 3-6 lat również negatywnie wypada w mieście, jednak jeszcze bardziej zauważalny jest w miejscowościach: Wielgie Milickie, Wilkowo oraz Wróbliniec. Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 7 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze kapitału ludzkiego

Jednostka analityczna	KAPITAŁ LUDZKI									
	Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności		Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym		Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności		Udział dzieci w wieku 0-3 lat w ogólnej liczbie mieszkańców		Udział dzieci w wieku 3-6 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Milicz 1	21,0%	-0,010	46,87	-2,031	25,2%	-1,825	3,7%	-0,354	3,5%	-0,487
Milicz 2	19,5%	-0,292	52,52	-2,704	27,7%	-2,448	3,9%	-0,243	4,0%	-0,220
Milicz 3	17,3%	-0,719	46,36	-1,970	26,2%	-2,069	3,9%	-0,208	4,3%	-0,105
Baranowice	22,5%	0,277	24,00	0,695	15,0%	0,726	6,3%	1,139	7,5%	1,537
Bartniki	18,2%	-0,554	27,87	0,234	17,8%	0,018	3,8%	-0,248	2,8%	-0,842
Borzynowo	28,1%	1,363	19,75	1,201	11,9%	1,512	6,7%	1,379	6,7%	1,115
Brzezina Sułowska	15,7%	-1,024	24,66	0,616	16,7%	0,310	2,8%	-0,864	3,7%	-0,383
Czatkowice	19,6%	-0,275	31,82	-0,237	19,4%	-0,373	4,4%	0,065	2,3%	-1,088
Duchowo	22,3%	0,234	28,21	0,194	17,1%	0,202	2,6%	-0,972	2,1%	-1,208
Dunkowa	24,2%	0,609	30,30	-0,056	17,6%	0,071	2,6%	-0,941	4,8%	0,194
Gądkowice	20,2%	-0,160	37,65	-0,932	21,8%	-0,977	3,2%	-0,631	4,5%	0,043
Godnowa	25,2%	0,805	26,89	0,350	15,8%	0,516	5,0%	0,389	5,4%	0,498
Gogołowice	25,2%	0,799	25,90	0,468	15,4%	0,630	5,1%	0,492	3,4%	-0,527
Grabownica	19,5%	-0,298	24,53	0,632	15,9%	0,513	6,1%	1,051	8,5%	2,061
Grabówka	28,4%	1,420	20,00	1,171	11,9%	1,494	5,5%	0,709	8,3%	1,920
Gruszcza	25,4%	0,842	54,55	-2,945	26,3%	-2,101	3,5%	-0,442	7,0%	1,293
Henrykowice	28,8%	1,483	36,84	-0,836	19,2%	-0,318	5,5%	0,694	2,7%	-0,871
Kaszowo	27,8%	1,306	29,55	0,034	16,5%	0,362	5,7%	0,819	7,6%	1,585
Kolęda	18,4%	-0,515	24,72	0,609	16,2%	0,432	2,2%	-1,193	9,6%	2,578
Łatkowa	23,9%	0,542	24,39	0,648	14,9%	0,745	3,7%	-0,314	3,7%	-0,369
Łąki	28,9%	1,513	17,81	1,433	10,7%	1,789	6,6%	1,347	5,8%	0,670
Miłochowice	22,5%	0,268	33,94	-0,490	19,6%	-0,436	5,6%	0,772	4,6%	0,051
Miłosławice	19,8%	-0,236	36,62	-0,809	21,5%	-0,895	1,7%	-1,512	4,1%	-0,166
Młodzianów	18,8%	-0,445	23,81	0,717	15,6%	0,570	8,6%	2,490	3,9%	-0,281
Niesułowice	11,1%	-1,914	33,33	-0,418	22,2%	-1,078	3,7%	-0,330	2,5%	-1,008
Nowy Zamek	20,0%	-0,204	40,54	-1,276	23,1%	-1,292	7,7%	1,970	4,6%	0,078

Olsza	24,2%	0,599	30,19	-0,043	17,6%	0,081	7,7%	1,970	3,3%	-0,589
Ostrowąsy	21,6%	0,103	22,79	0,838	14,6%	0,837	4,7%	0,242	4,7%	0,118
Piękocin	25,6%	0,872	28,87	0,115	16,7%	0,310	7,1%	1,653	7,1%	1,356
Piotrkosice	25,9%	0,923	22,68	0,852	13,7%	1,049	5,6%	0,768	6,9%	1,210
Poradów	30,3%	1,770	32,50	-0,318	17,1%	0,200	3,9%	-0,189	5,3%	0,406
Postolin	26,4%	1,036	41,27	-1,363	21,5%	-0,895	3,3%	-0,559	6,6%	1,088
Potasznia	18,9%	-0,407	12,41	2,076	8,9%	2,238	4,2%	-0,037	3,7%	-0,393
Pracze	20,2%	-0,167	29,69	0,017	18,3%	-0,091	3,8%	-0,248	3,8%	-0,311
Ruda Miłicka	17,6%	-0,666	24,10	0,683	16,0%	0,476	3,2%	-0,620	2,4%	-1,042
Ruda Sułowska	16,5%	-0,868	39,76	-1,183	23,7%	-1,458	3,6%	-0,391	5,8%	0,655
Sławoszowice	17,6%	-0,662	30,64	-0,096	19,3%	-0,353	2,8%	-0,861	3,6%	-0,458
Ślężno	19,3%	-0,341	29,08	0,090	18,2%	-0,069	4,7%	0,220	3,1%	-0,686
Stawiec	21,5%	0,080	27,60	0,265	17,0%	0,230	5,8%	0,861	5,4%	0,499
Sulimierz	11,0%	-1,943	32,65	-0,336	21,9%	-1,002	1,4%	-1,676	1,4%	-1,564
Sułów	22,0%	0,171	29,68	0,018	17,9%	0,010	4,3%	0,005	5,7%	0,644
Świętoszyn	21,4%	0,074	36,32	-0,774	20,9%	-0,756	3,6%	-0,379	3,6%	-0,427
Tworzymirki	16,5%	-0,873	20,00	1,171	13,9%	0,997	5,2%	0,543	4,3%	-0,057
Tworzymirki Górne	27,0%	1,134	20,00	1,171	12,2%	1,432	7,0%	1,546	6,1%	0,822
Wałkowa	22,4%	0,267	26,67	0,377	16,3%	0,395	4,1%	-0,112	4,1%	-0,192
Węgrzynów	22,2%	0,223	28,17	0,198	17,1%	0,203	1,7%	-1,480	2,6%	-0,960
Wielgie Miłickie	11,9%	-1,755	34,09	-0,508	22,4%	-1,120	3,0%	-0,744	0,0%	-2,256
Wilkowo	7,4%	-2,627	19,05	1,285	14,8%	0,772	3,7%	-0,330	0,0%	-2,256
Wodników Górny	28,2%	1,382	38,24	-1,002	19,8%	-0,485	4,6%	0,176	3,8%	-0,326
Wrocławice	17,5%	-0,677	22,08	0,924	14,9%	0,748	1,8%	-1,454	5,3%	0,406
Wróbliniec	16,9%	-0,796	28,57	0,150	18,5%	-0,139	0,0%	-2,465	1,5%	-1,478
Wszewilki	28,3%	1,391	21,49	0,994	12,7%	1,305	4,6%	0,160	5,7%	0,622
Wziąchowo Małe	16,9%	-0,794	33,77	-0,469	21,0%	-0,765	4,0%	-0,140	4,0%	-0,217
Wziąchowo Wielkie	22,0%	0,182	23,93	0,703	15,1%	0,711	4,2%	-0,016	4,2%	-0,108

Źródło: opracowanie własne

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

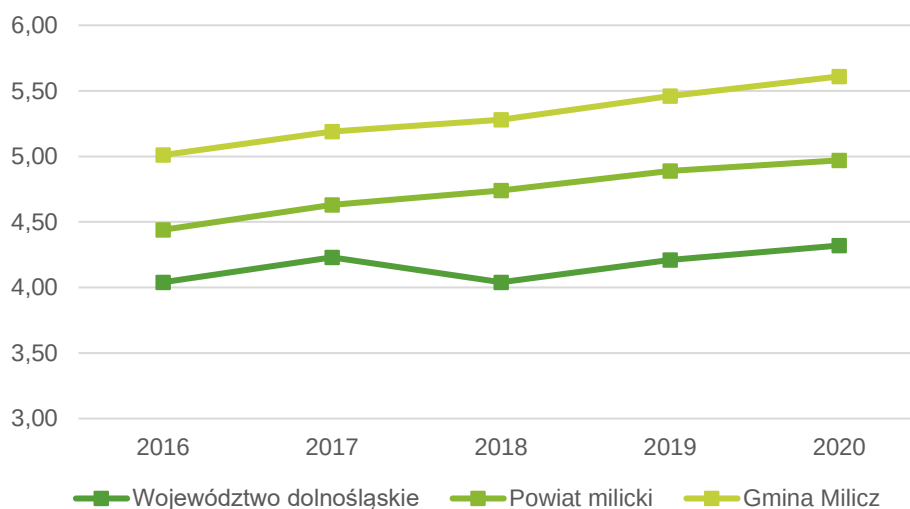
Aktywność społeczną rozumie się jako wszelkie działania jednostek, które są wykonywane w ramach określonych ról, przyczyniające się do ożywienia i aktywizacji grup społecznych oraz organizacji i innych jednostek. Na aktywność społeczną wpływ mają również instytucje kultury funkcjonujące w obrębie danej jednostki.

Zaspokajaniem potrzeb kulturalnych mieszkańców Gminy Milicz zajmuje się przede wszystkim Ośrodek Kultury w Miliczu. W ramach jego oferty funkcjonuje: Grupa Teatralna, Milicka Orkiestra Dęta, pracownia plastyczna Plastulinek, odbywają się także zajęcia dla pasjonatów fotografii – Fotoamator oraz zajęcia szachowe dla dzieci. W tym samym budynku mieści się również Biblioteka Publiczna w Miliczu, której jednym z głównych zadań jest popularyzacja czytelnictwa wśród wszystkich grup wiekowych. Z kolei o aktywność sportową mieszkańców dba Ośrodek Sportu i Rekreacji Sp. z o.o. w Miliczu. Działalność Ośrodka skupia się głównie na atrakcyjnym zagospodarowaniu czasu dla mieszkańców na trzech głównych obiektach sportowych: krytej pływalni, kąpielisku „Karłów” oraz Stadionie Miejskim. Uzupełnieniem bazy sportowej w Gminie są boiska i sale sportowe przy szkołach, z których mogą korzystać mieszkańcy.

Na rozpoznawalność Gminy oraz możliwości spędzania czasu wolnego przez mieszkańców wpływa położenie w Dolinie Baryczy oraz obecność Stawów Milickich, które poza czynnikami przyrodniczymi mają również właściwości kulturowe i promocyjne. Jednym z najważniejszych wydarzeń cyklicznych jest trwający miesiąc Festiwal Karpia Milickiego oraz Święto Karpia Milickiego. W związku z rozpoznawalnym na szeroką skalę produktem regionalnym, jakim jest karp milicki, w Gminie odbywają się także inne imprezy o tej tematyce, m.in. Dni Karpia w Dolinie Baryczy. Powyższe wydarzenia kulturalne wpływają pozytywnie na aktywność społeczną mieszkańców, którzy chętnie uczestniczą w tego typu imprezach.

Uczestnictwo mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym przejawia się również w różnego rodzaju inicjatywach oddolnych, ale także poprzez zorganizowane grupy społeczne, m.in. organizacje pozarządowe.

Analizując liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców, wskaźnik ten w ostatnich latach wzrastał, co było widoczne również w przypadku średniej dla powiatu oraz województwa. Warto zaznaczyć, że liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w stosunku do liczby mieszkańców była wyższa w Gminie Milicz niż wynosiła średnia dla powiatu milickiego oraz województwa dolnośląskiego. W 2020 roku na każdy 1 000 mieszkańców przypadało 5,61 organizacji pozarządowych, co świadczy o znaczącej aktywności mieszkańców i ich zaangażowaniu w życie społeczne, analizując skalę całości Gminy.

Rysunek 8 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym w poszczególnych jednostkach analitycznych może być wyrażony m.in. poprzez aktywność mieszkańców na rzecz lokalnej społeczności oraz promocji jednostki i kultywowaniu jej tradycji. Analizę wskaźnikową w tym zakresie opracowano na podstawie dwóch wskaźników:

- Liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców,
- Liczby kół gospodyń wiejskich na 100 mieszkańców.

Koła gospodyń wiejskich na terenie Gminy Milicz funkcjonują w miejscowościach: Grabownica, Młodzianów, Piękokcin, Potasznia, Pracze, Świątoszyn, Tworzymirki Górne oraz Wielgie Milickie. To w tych miejscowościach wskaźnik przyjmuje dodatnie wartości. W pozostałych jednostkach analitycznych badany wskaźnik przyjmuje wartości ujemne. Zdecydowanie bardziej zróżnicowany jest wskaźnik dotyczący działających fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych – również przyjmuje on wartości ujemne dla większości miejscowości, natomiast pozytywnie wyróżniają się miejscowości Nowy Zamek i Wróbliniec. Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 8 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze aktywności społecznej

Jednostka analityczna	AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA			
	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców		Liczba kół gospodyń wiejskich na 100 mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Milicz 1	0,40	0,061	0,00	-0,364
Milicz 2	0,12	-0,382	0,00	-0,364
Milicz 3	0,48	0,189	0,00	-0,364
Baranowice	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Bartniki	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Borzynowo	0,74	0,611	0,00	-0,364
Brzezina Sułowska	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Czałkowice	0,46	0,165	0,00	-0,364
Duchowo	0,52	0,255	0,00	-0,364
Dunkowa	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Gądkowice	0,45	0,153	0,00	-0,364
Godnowa	0,50	0,218	0,00	-0,364
Gogołowice	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Grabownica	1,22	1,377	1,22	3,562
Grabówka	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Gruszcza	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Henrykowice	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Kaszowo	0,32	-0,067	0,00	-0,364
Kolęda	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Łatkowa	0,75	0,620	0,00	-0,364
Łąki	0,83	0,748	0,00	-0,364
Miłochowice	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Miłosławice	0,41	0,087	0,00	-0,364
Młodzianów	0,00	-0,573	0,78	2,151
Niesułowice	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Nowy Zamek	3,08	4,347	0,00	-0,364
Olsza	1,10	1,184	0,00	-0,364
Ostrowąsy	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Piękokcin	0,60	0,378	0,60	1,552
Piotrkosice	0,31	-0,075	0,00	-0,364
Poradów	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Postolin	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Potasznia	0,53	0,268	0,53	1,330
Pracze	0,00	-0,573	0,48	1,184
Ruda Milicka	0,80	0,706	0,00	-0,364

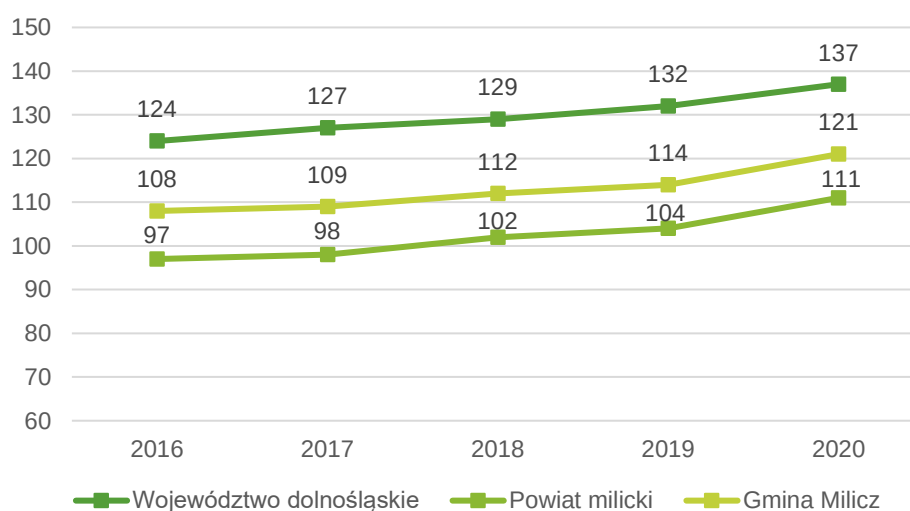
Ruda Sułowska	0,72	0,577	0,00	-0,364
Sławoszowice	0,15	-0,326	0,00	-0,364
Ślężno	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Stawiec	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Sulimierz	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Sułów	0,53	0,270	0,00	-0,364
Świętoszyn	0,00	-0,573	0,26	0,468
Tworzymirki	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Tworzymirki Górne	0,00	-0,573	0,87	2,435
Wałkowa	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Węgrzynów	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Wielgie Milickie	0,00	-0,573	1,49	4,441
Wilkowo	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Wodników Górny	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Wrocławice	0,88	0,829	0,00	-0,364
Wróbliniec	3,08	4,347	0,00	-0,364
Wszewilki	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Wziąchowo Małe	0,00	-0,573	0,00	-0,364
Wziąchowo Wielkie	0,77	0,662	0,00	-0,364

Źródło: opracowanie własne

4.2. Sfera gospodarcza

Możliwości rozwoju gospodarczego Gminy Milicz uwarunkowane są przez szereg czynników. Gmina Milicz, ze względu na swoje położenie, łączy w sobie stosunkowo dobre połączenie komunikacyjne z miastem wojewódzkim – Wrocławiem (do którego centrum z Milicza można dojechać samochodem w godzinę), z wyjątkowymi cechami obszarów cennych przyrodniczo – Doliną Baryczy oraz Stawami Milickimi.

W latach 2016-2020 zauważalny był dynamiczny rozwój przedsiębiorczości na terenie Gminy przejawiający się wzrostem liczby podmiotów gospodarczych, których w 2020 roku było łącznie 2 913. Porównując wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, Gmina Milicz wypada korzystniej niż średnia dla powiatu milickiego, jednak poniżej średniej dla województwa dolnośląskiego.

Rysunek 9 Podmioty gospodarcze wpisane do REGON na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wśród podmiotów działających na terenie Gminy Milicz, najwięcej to firmy z branży handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych (w tym motocykli). Dużym udziałem odznaczały się również działalności z branży budowlanej. W Gminie funkcjonuje ponadto stosunkowo dużo firm z sekcji pozostałej działalności usługowej, przetwórstwa przemysłowego, działalności związanych z obsługą rynku nieruchomości oraz działalności profesjonalnych, naukowych i technicznych.

Sfera gospodarcza na terenie Gminy Milicz zbadana została za pomocą wskaźników obrazujących aktywność gospodarczą w zakresie funkcjonujących przedsiębiorstw. Z uwagi na dobrą tendencję w rejestrowaniu nowych przedsiębiorstw, zdecydowano się na analizę negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej w oparciu o wskaźniki dotyczące wyrejestrowywania podmiotów gospodarczych. Wskaźniki, które poddano analizie to:

- Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2020 roku na 100 mieszkańców,
- Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2020 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Wśród analizowanych jednostek, najwięcej firm w przeliczeniu zarówno na 100 mieszkańców ogółem jak i 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym, wyrejestrowało się w miejscowościach: Niesułowiec,

Tworzymirki Górne oraz Godnowa. W samym Miliczu negatywne tendencje zaobserwowano w jednostkach Milicz1 oraz Milicz 2. Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 9 Analiza wskaźnikowa sfery gospodarczej w obszarze aktywności gospodarczej

Jednostka analityczna	AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA			
	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2020 roku na 100 mieszkańców		Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2020 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Milicz 1	0,27	-0,248	0,51	-0,386
Milicz 2	0,20	-0,037	0,38	-0,146
Milicz 3	0,15	0,098	0,27	0,054
Baranowice	0,00	0,528	0,00	0,547
Bartniki	0,00	0,528	0,00	0,547
Borzynowo	0,00	0,528	0,00	0,547
Brzezina Sułowska	0,00	0,528	0,00	0,547
Czatkowice	0,00	0,528	0,00	0,547
Duchowo	0,00	0,528	0,00	0,547
Dunkowa	0,00	0,528	0,00	0,547
Gądkowice	0,45	-0,760	0,78	-0,892
Godnowa	0,99	-2,277	1,68	-2,536
Gogołowice	0,00	0,528	0,00	0,547
Grabownica	0,00	0,528	0,00	0,547
Grabówka	0,00	0,528	0,00	0,547
Gruszcza	0,00	0,528	0,00	0,547
Henrykowice	0,00	0,528	0,00	0,547
Kaszowo	0,32	-0,369	0,57	-0,495
Kolęda	0,00	0,528	0,00	0,547
Łatkowa	0,00	0,528	0,00	0,547
Łąki	0,00	0,528	0,00	0,547
Miłochowice	0,70	-1,460	1,21	-1,676
Miłosławice	0,00	0,528	0,00	0,547
Młodzianów	0,78	-1,686	1,19	-1,637
Niesułowice	1,23	-2,970	1,85	-2,850
Nowy Zamek	0,00	0,528	0,00	0,547
Olsza	0,00	0,528	0,00	0,547
Ostrowąsy	0,47	-0,802	0,74	-0,802
Piękocin	0,00	0,528	0,00	0,547
Piotrkosice	0,00	0,528	0,00	0,547
Poradów	0,00	0,528	0,00	0,547
Postolin	0,00	0,528	0,00	0,547
Potasznia	0,53	-0,963	0,73	-0,792
Pracze	0,00	0,528	0,00	0,547
Ruda Milicka	0,00	0,528	0,00	0,547
Ruda Sułowska	0,00	0,528	0,00	0,547
Sławoszowice	0,31	-0,348	0,49	-0,352
Słężno	0,00	0,528	0,00	0,547
Stawiec	0,32	-0,380	0,52	-0,409
Sulimierz	0,00	0,528	0,00	0,547
Sułów	0,46	-0,780	0,77	-0,859
Świętoszyn	0,52	-0,936	0,90	-1,098
Tworzymirki	0,00	0,528	0,00	0,547
Tworzymirki Górne	0,87	-1,936	1,43	-2,073
Wałkowa	0,00	0,528	0,00	0,547
Węgrzynów	0,00	0,528	0,00	0,547
Wielgie Milickie	0,00	0,528	0,00	0,547

Wilkowo	0,00	0,528	0,00	0,547
Wodników Górny	0,00	0,528	0,00	0,547
Wrocławice	0,00	0,528	0,00	0,547
Wróbliniec	0,00	0,528	0,00	0,547
Wszewilki	0,00	0,528	0,00	0,547
Wziąchowo Małe	0,00	0,528	0,00	0,547
Wziąchowo Wielkie	0,00	0,528	0,00	0,547

Źródło: opracowanie własne

4.3. Sfera środowiskowa

Gmina Milicz położona jest na wyjątkowo cennym i zróżnicowanym obszarze przyrodniczo-krajobrazowym. Poszczególne ekosystemy zostały objęte obszarowymi formami ochrony przyrody, takimi jak: Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy”, obszary Natura 2000 „Dolina Baryczy” – obszar ptasi oraz „Ostoja nad Baryczą” – obszar siedliskowy, a także rezerваты przyrody „Wzgórze Joanny” oraz „Stawy Milickie”. Ponadto na terenie Gminy wiele elementów przyrody ożywionej i nieożywionej objęto indywidualnymi formami ochrony, m.in. ochroną gatunkową, użytkami ekologicznymi czy pomnikami przyrody. Podmokłe tereny zarówno Doliny Baryczy, jak i Stawów Milickich, są idealnym siedliskiem dla wielu gatunków roślin i zwierząt, w tym gatunków chronionych. W okolicznych stawach hodowany jest jeden z najbardziej znanych produktów lokalnych – karp milicki.

Wyjątkowe walory przyrodnicze wpływają na duży potencjał Gminy jako ośrodka turystycznego, w tym szczególnie miejsca kojarzonego z turystyką rowerową, pieszą i kajakową. Należy jednak mieć na uwadze, iż zakazy obowiązujące na poszczególnych obszarach chronionych ograniczają możliwości prowadzenia intensywnej turystyki czynnej, co ma zarówno swoje wady (głównie ekonomiczne), jak i zalety (spokój mieszkańców i niewielka presja na środowisko).

Zanieczyszczenie środowiska na terenie Gminy w zakresie powietrza i klimatu wiąże się głównie ze spalaniem węgla w starych kotłach i piecach, transportem samochodowym oraz funkcjonowaniem przemysłu i wykorzystaniem maszyn rolniczych. Na terenie Gminy funkcjonują punkty monitoringu jakości powietrza, które synchronizują się z aplikacją informującą mieszkańców o aktualnej sytuacji w tym zakresie.

Położenie Gminy w Dolinie Baryczy oraz obecność kompleksów stawów, poza pozytywnym oddziaływaniem warunkuje również zagrożenie powodziowe, choć w umiarkowanym stopniu. Dotyczy to głównie miesięcy letnich i występujących w nich nawałnych opadów. Istnieje również zagrożenie powodziowe związane z roztopami, które może powodować zarówno podtopienia, jak i pogorszenie lub uszkodzenie urządzeń hydrotechnicznych – mostów, wałów przeciwpowodziowych, ciągów komunikacyjnych.

Ustawa o rewitalizacji wskazuje, że szczególnymi zjawiskami kryzysowymi występującymi w sferze środowiskowej są przekroczone standardy jakości środowiska oraz obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska. Przykładem odpadu szkodliwego dla zdrowia i życia ludzi jest azbest. Wpływ azbestu na organizm człowieka związany jest bezpośrednio z wnikaniem włókien azbestowych do organizmu człowieka poprzez układ oddechowy. W wyniku przedostania się do organizmu ludzkiego pyłu azbestowego mogą nastąpić takie zmiany chorobowe jak pylica azbestowa – azbestoza, nowotwory złośliwe – rak płuc i opłucnej czy zgrubienia opłucnej.

Sfera środowiskowa na terenie Gminy Milicz przeanalizowana została za pomocą wskaźników obrazujących pokrycie powierzchni azbestem:

- Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowocementowymi na 100 mieszkańców,
- Powierzchnia materiałów zawierających azbest na 100 mieszkańców.

Największe nagromadzenie negatywnych wskaźników dotyczących płyt azbestowocementowych oraz materiałów zawierających azbest występuje miejscowościach: Łatkowa, Tworzymirki oraz Węgrzynów. Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 10 Analiza wskaźnikowa sfery środowiskowej w obszarze pokrycia przestrzeni azbestem

Jednostka analityczna	POKRYCIE AZBESTEM			
	Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowocementowymi na 100 mieszkańców		Powierzchnia materiałów zawierających azbest na 100 mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Milicz 1	0,00	0,469	0,00	0,362
Milicz 2	0,00	0,469	0,00	0,362
Milicz 3	0,00	0,469	0,00	0,362
Baranowice	1,25	-0,037	62,50	0,239
Bartniki	0,00	0,469	0,00	0,362
Borzynowo	0,00	0,469	0,00	0,362
Brzezina Sułowska	0,93	0,094	50,93	0,262
Czatkowice	0,00	0,469	0,00	0,362
Duchowo	0,00	0,469	0,00	0,362
Dunkowa	0,00	0,469	0,00	0,362
Gądkowice	1,82	-0,266	159,09	0,048
Godnowa	0,00	0,469	0,00	0,362
Gogołowice	0,43	0,296	42,74	0,278
Grabownica	0,00	0,469	0,00	0,362
Grabówka	0,00	0,469	0,00	0,362
Gruszczyca	0,88	0,114	87,72	0,189
Henrykowice	0,00	0,469	0,00	0,362
Kaszowo	0,63	0,213	63,29	0,237
Kolęda	0,74	0,171	58,82	0,246
Łatkowa	11,19	-4,056	2388,06	-4,358
Łąki	0,00	0,469	0,00	0,362
Miłochowice	1,05	0,043	70,18	0,223
Miłosławice	0,00	0,469	0,00	0,362
Młodzianów	0,00	0,469	0,00	0,362
Niesułowice	0,00	0,469	0,00	0,362
Nowy Zamek	0,00	0,469	0,00	0,362
Olsza	0,00	0,469	0,00	0,362
Ostrowąsy	0,00	0,469	0,00	0,362
Piękocin	0,00	0,469	0,00	0,362
Piotrkosice	0,62	0,217	77,88	0,208
Poradów	1,32	-0,063	92,11	0,180
Postolin	0,00	0,469	0,00	0,362
Potasznia	4,21	-1,233	242,11	-0,116
Pracze	0,00	0,469	0,00	0,362
Ruda Miłicka	0,00	0,469	0,00	0,362
Ruda Sułowska	1,44	-0,113	63,31	0,237
Sławoszowice	0,00	0,469	0,00	0,362
Słaczno	0,00	0,469	0,00	0,362
Stawiec	0,00	0,469	0,00	0,362
Sulimierz	0,00	0,469	0,00	0,362
Sułów	0,66	0,202	49,44	0,264
Świętoszyn	0,00	0,469	0,00	0,362
Tworzymirki	6,96	-2,343	1260,87	-2,130
Tworzymirki Górne	3,48	-0,937	913,04	-1,443
Wałkowa	0,00	0,469	0,00	0,362
Węgrzynów	8,55	-2,986	1582,05	-2,765
Wielgie Miłickie	0,00	0,469	0,00	0,362
Wilkowo	0,00	0,469	0,00	0,362
Wodników Górny	0,00	0,469	0,00	0,362
Wrocławice	0,00	0,469	0,00	0,362
Wróbliniec	3,08	-0,775	230,77	-0,094
Wszewilki	2,93	-0,714	134,96	0,095
Wziąchowo Małe	1,61	-0,183	201,61	-0,036
Wziąchowo Wielkie	0,00	0,469	0,00	0,362

Źródło: opracowanie własne

4.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Przestrzeń Gminy Milicz jest silnie warunkowana przez jej cechy naturalne oraz krajobraz. Powierzchnia jednostki w 43% pokryta jest terenami leśnymi. Duży obszar zajmują również stawy składające się w większe kompleksy, objęte ochroną w ramach rezerwatu Stawy Milickie. Ze wschodu na zachód Gminy przebiega także rzeka Barycz, która poza właściwościami przyrodniczymi i turystycznymi, stanowi pewnego rodzaju barierę przestrzenną. Układ komunikacyjny opiera się o drogę krajową nr 15 przebiegającą w układzie południkowym, a także drogi wojewódzkie nr 439 (Żmigród – Milicz) i 448 (Milicz – Twardogóra – Syców). Do Wrocławia podróż samochodem zajmuje około godziny, natomiast do Poznania około 2 godzin. Miasta te, wraz z mniejszymi – Rawiczem i Ostrowem Wielkopolskim, pełnią uzupełniające funkcje dla Gminy Milicz m.in. w zakresie nauki i pracy.

Polityka przestrzenna Gminy Milicz prowadzona jest głównie w oparciu o Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Milicz z 2015 roku z późniejszymi zmianami. Dokument zapewnia zachowanie ładu przestrzennego, a także wyznacza i zabezpiecza tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową oraz pod rozwój usług turystycznych. Aktualnie, w Studium pod zabudowę wyznaczono 3 023,67 ha, w tym:

- 2 481,67 ha pod zabudowę mieszkaniową,
- 238 ha na usługi,
- 99 ha pod usługi sportu i rekreacji,
- 205 ha pod zabudowę związaną z przemysłem i działalnością gospodarczą.

Uzupełnieniem zapisów Studium są akty prawa miejscowego – miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP). Te dokumenty, w przeciwieństwie do studium, mogą być podstawą do wydawania decyzji administracyjnych, lokalizowania zabudowy czy infrastruktury. Są więc gotowym narzędziem do kształtowania polityki przestrzennej. Dużym atutem jest fakt, że aż 53% Gminy Milicz objętych jest MPZP.

Przykłady zjawisk kryzysowych mogących wystąpić w sferze przestrzenno-funkcjonalnej wymienione zostały w Ustawie o rewitalizacji. Zaliczają się do nich:

- niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny,
- brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość,
- niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru,
- niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami,
- niski poziom obsługi komunikacyjnej,
- niedobór lub niska jakość terenów publicznych.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna na terenie Gminy Milicz przeanalizowana została m.in. w oparciu o dane dotyczące dostępności terenów zieleni. Przeanalizowano w tym zakresie m.in. parki i tereny zieleni urządzonej. Należy jednak mieć na uwadze, że ze względu na występujące w Gminie tereny leśne, obszary związane z Doliną Baryczy oraz wyznaczone szlaki turystyczne, mieszkańcy całej Gminy mają stosunkowo dobry dostęp do terenów cennych przyrodniczo, w których można wypocząć oraz spędzić czas na łonie natury. Analizie poddano również dostępność infrastruktury publicznej, w tym obiekty infrastruktury sportowej oraz ogólnodostępne place zabaw. W tej sferze przeanalizowano również obiekty zabytkowe i ich rozmieszczenie w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Występowanie negatywnych zjawisk w sferze funkcjonalno-przestrzennej w jednostkach analitycznych na terenie Gminy Milicz zbadano za pomocą następujących wskaźników:

- Powierzchnia ogólnodostępnych terenów zieleni na 100 mieszkańców,
- Liczba obiektów infrastruktury sportowej na 100 mieszkańców,

- Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców,
- Liczba obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków na 100 mieszkańców.

Analiza wskaźnikowa w zakresie powierzchni ogólnodostępnych terenów zieleni w przeliczeniu na 100 mieszkańców wykazała, że zdecydowana większość jednostek analitycznych wykazuje się ujemną wartością tego wskaźnika. Wartości dodatnie zanotowano w: Baranowicach, Henrykowicach, Miłosławicach, Olszy, Piękocinie, Poradowie, Postolinie, Wałkowej, Węgrzynowie, Wielgich Milickich oraz Wilkowie. Z kolei dostępność do obiektów infrastruktury sportowej oraz placów zabaw na 100 mieszkańców, przyjmuje ujemne wartości głównie w Miliczu, we wszystkich wyodrębnionych jednostkach. Wynika więc z tego, że liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych jest zbyt niska w stosunku do liczby mieszkańców. Również wskaźnik obiektów zabytkowych na 100 mieszkańców wypada najmniej korzystnie w Miliczu, ale również w Nowym Zamku czy Wszewilkach. Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 11 Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej w obszarze dostępności terenów zieleni, infrastruktury publicznej oraz ładu przestrzennego

Jednostka analityczna	DOSTĘPNOŚĆ TERENÓW ZIELENI		DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ				ŁAD PRZESTRZENNY	
	Powierzchnia ogólnodostępnych terenów zieleni na 100 mieszkańców		Liczba obiektów infrastruktury sportowej na 100 mieszkańców		Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców		Liczba obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków na 100 mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Milicz 1	0,00	-0,453	0,34	-0,776	0,10	-1,065	5,65	-0,898
Milicz 2	0,00	-0,453	0,23	-0,898	0,08	-1,102	0,07	-1,514
Milicz 3	0,00	-0,453	0,31	-0,814	0,07	-1,117	1,75	-1,328
Baranowice	15000,00	2,807	1,25	0,182	1,25	1,489	17,50	0,407
Bartniki	0,00	-0,453	0,70	-0,399	0,35	-0,504	8,39	-0,597
Borzynowo	0,00	-0,453	0,74	-0,355	0,74	0,362	19,26	0,601
Brzezina Sułowska	0,00	-0,453	0,93	-0,160	0,93	0,771	16,67	0,315
Czatkowice	470,25	-0,351	0,46	-0,649	0,00	-1,278	12,93	-0,096
Duchowo	1141,84	-0,205	1,55	0,503	1,04	1,016	13,47	-0,037
Dunkowa	0,00	-0,453	1,32	0,257	0,44	-0,303	6,17	-0,842
Gądkowice	0,00	-0,453	0,45	-0,657	0,23	-0,775	6,82	-0,770
Godnowa	0,00	-0,453	0,99	-0,092	0,50	-0,182	11,39	-0,267
Gogołowice	2019,32	-0,014	0,43	-0,685	0,43	-0,332	11,97	-0,203
Grabownica	0,00	-0,453	0,00	-1,136	0,00	-1,278	25,61	1,301
Grabówka	0,00	-0,453	0,92	-0,169	0,00	-1,278	11,01	-0,308
Gruszczyca	0,00	-0,453	0,88	-0,211	0,88	0,664	9,65	-0,458
Henrykowice	12124,07	2,182	1,37	0,308	1,37	1,754	38,36	2,706
Kaszowo	701,88	-0,300	0,32	-0,802	0,32	-0,578	6,33	-0,824
Kolęda	2053,10	-0,007	1,47	0,415	0,74	0,349	17,65	0,423
Łatkowa	0,00	-0,453	1,49	0,438	0,75	0,374	7,46	-0,699
Łąki	775,04	-0,284	1,65	0,607	0,83	0,551	10,74	-0,337
Milochowice	0,00	-0,453	0,35	-0,766	0,35	-0,502	5,96	-0,864
Miłosławice	2284,49	0,044	0,83	-0,265	0,41	-0,364	9,09	-0,519
Młodzianów	0,00	-0,453	0,78	-0,312	0,78	0,451	31,25	1,923
Niesułowice	0,00	-0,453	1,23	0,166	1,23	1,455	19,75	0,656
Nowy Zamek	0,00	-0,453	4,62	3,730	0,00	-1,278	4,62	-1,013
Olsza	10869,56	1,910	3,30	2,340	1,10	1,154	16,48	0,295
Ostrowąsy	429,83	-0,359	0,47	-0,641	0,47	-0,239	6,57	-0,797
Piękocin	2579,36	0,108	0,60	-0,508	0,00	-1,278	14,29	0,053
Piotrkosice	0,00	-0,453	0,31	-0,807	0,31	-0,589	14,95	0,127

Poradów	4276,32	0,477	1,32	0,251	1,32	1,635	28,95	1,669
Postolin	3756,57	0,364	0,83	-0,265	0,83	0,551	19,83	0,665
Potasznia	1147,42	-0,204	1,05	-0,026	0,53	-0,113	9,47	-0,477
Pracze	0,00	-0,453	0,96	-0,122	0,48	-0,214	16,35	0,280
Ruda Miłicka	45,46	-0,443	3,20	2,238	1,60	2,264	15,20	0,154
Ruda Sułowska	239,64	-0,401	1,44	0,381	0,72	0,314	13,67	-0,015
Sławoszowice	12,13	-0,450	0,31	-0,810	0,15	-0,936	5,87	-0,874
Ślężno	435,19	-0,358	0,44	-0,668	0,22	-0,788	5,32	-0,935
Stawiec	310,17	-0,385	0,64	-0,460	0,32	-0,569	13,14	-0,073
Sulimierz	0,00	-0,453	0,68	-0,414	0,68	0,238	7,53	-0,691
Sulów	78,89	-0,436	0,53	-0,580	0,07	-1,132	9,10	-0,519
Świętoszyn	0,00	-0,453	0,52	-0,591	0,26	-0,706	10,59	-0,354
Tworzymirki	0,00	-0,453	1,74	0,698	0,87	0,647	7,83	-0,659
Tworzymirki Górne	0,00	-0,453	0,87	-0,219	0,87	0,647	11,30	-0,276
Wałkowa	14712,86	2,745	0,00	-1,136	0,00	-1,278	12,24	-0,172
Węgrzynów	3746,63	0,361	1,71	0,666	0,85	0,614	15,38	0,174
Wielgie Miłickie	12686,57	2,305	1,49	0,438	1,49	2,026	31,34	1,933
Wilkowo	21515,87	4,224	0,00	-1,136	0,00	-1,278	50,00	3,989
Wodników Górny	0,00	-0,453	0,76	-0,331	0,76	0,412	10,69	-0,344
Wrocławice	0,00	-0,453	1,75	0,714	0,88	0,664	17,54	0,412
Wróbliniec	0,00	-0,453	4,62	3,730	0,00	-1,278	26,15	1,361
Wszewilki	0,00	-0,453	0,49	-0,622	0,33	-0,558	5,04	-0,966
Wziąchowo Małe	0,00	-0,453	0,81	-0,286	0,81	0,507	10,48	-0,366
Wziąchowo Wielkie	1194,12	-0,193	1,16	0,085	0,39	-0,424	7,72	-0,670

Źródło: opracowanie własne

4.5. Sfera techniczna

Zły stan techniczny obiektów w przestrzeni publicznej zauważalny jest praktycznie natychmiast, zarówno przez mieszkańców jak i turystów czy osoby odwiedzające Gminę. Zdegradowane, a niekiedy także zdewastowane obiekty szpecą przestrzeń niszcząc ład i walory estetyczne. Tereny, na których stan techniczny obiektów określa się jako zły lub bardzo zły – nie zachęcają do osiedlania się, inwestowania, prowadzenia działalności gospodarczej. Z drugiej jednak strony, mieszkańcy takich obiektów nie opuszczają ich ze względu na brak alternatywnego miejsca zamieszkania.

Budynki komunalne, rozumiane powszechnie jako ogół budynków należących do Gminy, służące realizacji zadań własnych Gminy, w znacznej części przypadków wymagają gruntownych lub częściowych remontów.

Przestrzeń, w której realizowane są usługi z zakresu oświaty (budynki szkoły, przedszkoli), ochrony zdrowia (ośrodki zdrowia, przychodnie), działania władz samorządowych (budynki urzędów, placówek) itp. w dużym stopniu oddziałuje na poziom ogólnego zadowolenia mieszkańców z realizacji tych usług, co w sposób bezpośredni wiąże się z nastrojami i emocjami pojawiającymi się w sferze społecznej.

Warto zauważyć, że stan techniczny budynku to także jego efektywność energetyczna, brak barier architektonicznych oraz zastosowanie technologii grzewczych wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Sfera techniczna na terenie Gminy Milicz została przeanalizowana na podstawie wskaźników obrazujących stan techniczny przestrzeni publicznej:

- Odsetek obiektów komunalnych wymagających remontów w ogólnej liczbie budynków komunalnych,
- Liczba obiektów przestrzeni publicznej w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców.

Najniższe wartości wskaźnika dotyczącego odsetka obiektów komunalnych wymagających remontu w ogólnej liczbie budynków komunalnych zanotowano w następujących jednostkach: Milicz 1, Bartniki, Dunkowa, Słaczno, Stawiec, Wielgie Milickie oraz Wszewilki. Z kolei najwięcej obiektów przestrzeni publicznej w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców zanotowano w Baranowicach oraz Wielgich Milickich. Wśród jednostek wyznaczonych w mieście, negatywna wartość wskaźnika dotyczy jednostki Milicz 1. Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 12 Analiza sfery technicznej w obszarze stanu technicznego przestrzeni publicznej

Jednostka analityczna	STAN TECHNICZNY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ			
	Odsetek obiektów komunalnych wymagających remontów w ogólnej liczbie budynków komunalnych		Liczba obiektów przestrzeni publicznej w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Milicz 1	87,6%	-2,025	0,28	-0,427
Milicz 2	50,0%	-0,956	0,00	0,468
Milicz 3	82,9%	-1,891	0,05	0,317
Baranowice	0,0%	0,463	1,25	-3,496
Bartniki	100,0%	-2,375	0,00	0,468
Borzynowo	0,0%	0,463	0,00	0,468
Brzezina Sułowska	0,0%	0,463	0,00	0,468
Czątkowice	0,0%	0,463	0,00	0,468
Duchowo	0,0%	0,463	0,52	-1,175
Dunkowa	100,0%	-2,375	0,00	0,468

Gądkowice	0,0%	0,463	0,00	0,468
Godnowa	0,0%	0,463	0,00	0,468
Gogołowice	0,0%	0,463	0,43	-0,887
Grabownica	0,0%	0,463	0,00	0,468
Grabówka	0,0%	0,463	0,00	0,468
Gruszczyca	0,0%	0,463	0,00	0,468
Henrykowice	0,0%	0,463	0,00	0,468
Kaszowo	0,0%	0,463	0,32	-0,536
Kolęda	0,0%	0,463	0,74	-1,864
Łatkowa	0,0%	0,463	0,75	-1,899
Łąki	0,0%	0,463	0,00	0,468
Miłochowice	0,0%	0,463	0,00	0,468
Miłosławice	0,0%	0,463	0,00	0,468
Młodzianów	0,0%	0,463	0,00	0,468
Niesułowice	0,0%	0,463	0,00	0,468
Nowy Zamek	0,0%	0,463	0,00	0,468
Olsza	0,0%	0,463	0,00	0,468
Ostrowąsy	0,0%	0,463	0,47	-1,021
Piękocin	0,0%	0,463	0,00	0,468
Piotrkosice	0,0%	0,463	0,00	0,468
Poradów	0,0%	0,463	0,00	0,468
Postolin	0,0%	0,463	0,00	0,468
Potasznia	0,0%	0,463	0,53	-1,201
Pracze	0,0%	0,463	0,00	0,468
Ruda Miłicka	0,0%	0,463	0,00	0,468
Ruda Sułowska	0,0%	0,463	0,00	0,468
Sławoszowice	0,0%	0,463	0,00	0,468
Ślężno	100,0%	-2,375	0,00	0,468
Stawiec	100,0%	-2,375	0,00	0,468
Sulimierz	0,0%	0,463	0,68	-1,704
Sułów	76,5%	-1,707	0,07	0,259
Świętoszyn	0,0%	0,463	0,00	0,468
Tworzymirki	0,0%	0,463	0,00	0,468
Tworzymirki Górne	0,0%	0,463	0,00	0,468
Wałkowa	0,0%	0,463	0,00	0,468
Węgrzynów	0,0%	0,463	0,00	0,468
Wielgie Miłickie	100,0%	-2,375	1,49	-4,265
Wilkowo	0,0%	0,463	0,00	0,468
Wodników Górny	0,0%	0,463	0,00	0,468
Wrocławice	0,0%	0,463	0,00	0,468
Wróbliniec	0,0%	0,463	0,00	0,468
Wszewilki	100,0%	-2,375	0,16	-0,048
Wziąchowo Małe	0,0%	0,463	0,00	0,468
Wziąchowo Wielkie	0,0%	0,463	0,39	-0,757

Źródło: opracowanie własne

4.6. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Zgodnie z przyjętą metodą do obszaru zdegradowanego włączone mogą zostać wszystkie te jednostki analityczne, których wskaźnik syntetyczny natężenia zjawisk kryzysowych w sferze społecznej jest niższy niż 0 oraz dla których zidentyfikowano przynajmniej jedno negatywne zjawisko w przynajmniej jednej z 4 sfer wskazanych w art. 9 ust. 1 pkt 1-4 Ustawy o rewitalizacji.

Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji, obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych lub środowiskowych lub przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Dokonana w poprzedniej części dokumentu analiza wskaźnikowa, pozwoliła zdiagnozować natężenie zjawisk kryzysowych sfery społecznej w 24 jednostkach analitycznych Gminy Milicz: Henrykowice, Gruszcza, Wziąchowo Małe, Wrocławice, Węgrzynów, Milicz 1, Łatkowa, Wodników Górny, Milicz 3, Dunkowa, Postolin, Sławoszowice, Bartniki, Niesułowice, Milicz 2, Ostrowąsy, Brzezina, Sułowska, Czatkowice, Gądkowice, Świętoszyn, Tworzymirki, Sułów, Słaczno oraz Wziąchowo Wielkie.

Z kolei analiza wskaźnikowa oparta na korelacji sfery społecznej z pozostałymi sferami, tj.: gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną pozwoliła uzyskać macierz obrazującą występowanie negatywnych zjawisk w poszczególnych jednostkach analitycznych.

W Tabeli nr 13 przedstawiono w sposób zbiorczy wyniki analizy sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego. Z kolei Tabela nr 14 przedstawia to samo zestawienie po uszeregowaniu i uporządkowaniu występowania negatywnych zjawisk, ale już tylko dla sfery społecznej. Oprócz tego w tabeli tej znajdują się m.in. takie informacje jak: liczba pozostałych sfer, w których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych, powierzchnia, czy liczba ludności badanych jednostek. Jednostki zostały uszeregowane zgodnie z natężeniem występowania zjawisk kryzysowych w sferze społecznej.

W tak przyjętej analizie, obszar zdegradowany stanowi 21 zamieszkałych jednostek analitycznych, których łączna powierzchnia wynosi 229,2 km², co stanowi 52,6% ogólnej powierzchni Gminy. Zamieszkuje je łącznie 17 470 osób, co stanowi 79,9% wszystkich mieszkańców Gminy Milicz.

Tabela 13 Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego – zestawienie zbiorcze

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Milicz 1	-0,458	-0,317	0,415	-0,798	-1,226
Milicz 2	-0,196	-0,092	0,415	-0,992	-0,244
Milicz 3	-0,340	0,076	0,415	-0,928	-0,787
Baranowice	0,083	0,537	0,101	1,221	-1,516
Bartniki	-0,222	0,537	0,415	-0,488	-0,954
Borzynowo	0,344	0,537	0,415	0,039	0,465
Brzezina Sułowska	-0,153	0,537	0,178	0,119	0,465
Czatkowice	-0,148	0,537	0,415	-0,594	0,465
Duchowo	0,019	0,537	0,415	0,319	-0,356
Dunkowa	-0,263	0,537	0,415	-0,335	-0,954
Gądkowice	-0,137	-0,826	-0,109	-0,664	0,465

Godnowa	0,186	-2,406	0,415	-0,248	0,465
Gogołowice	0,544	0,537	0,287	-0,309	-0,212
Grabownica	0,381	0,537	0,415	-0,392	0,465
Grabówka	0,753	0,537	0,415	-0,552	0,465
Gruszczyca	-0,794	0,537	0,151	-0,115	0,465
Henrykowice	-1,125	0,537	0,415	1,738	0,465
Kaszowo	0,001	-0,432	0,225	-0,626	-0,036
Kolęda	0,104	0,537	0,209	0,295	-0,700
Latkowa	-0,453	0,537	-4,207	-0,085	-0,718
Łąki	0,279	0,537	0,415	0,134	0,465
Miłochowice	0,283	-1,568	0,133	-0,646	0,465
Miłosławice	0,027	0,537	0,415	-0,276	0,465
Młodzianów	0,147	-1,661	0,415	0,402	0,465
Niesułowice	-0,220	-2,910	0,415	0,456	0,465
Nowy Zamek	0,612	0,537	0,415	0,246	0,465
Olsza	0,195	0,537	0,415	1,425	0,465
Ostrowąsy	-0,190	-0,802	0,415	-0,509	-0,279
Piękocin	0,359	0,537	0,415	-0,406	0,465
Piotrkosice	0,385	0,537	0,212	-0,431	0,465
Poradów	0,463	0,537	0,058	1,008	0,465
Postolin	-0,249	0,537	0,415	0,329	0,465
Potasznia	0,451	-0,878	-0,675	-0,205	-0,369
Pracze	0,097	0,537	0,415	-0,127	0,465
Ruda Miłicka	0,516	0,537	0,415	1,053	0,465
Ruda Sułowska	0,153	0,537	0,062	0,070	0,465
Sławoszowice	-0,229	-0,350	0,415	-0,768	0,465
Słaczno	-0,088	0,537	0,415	-0,687	-0,954
Stawiec	0,016	-0,394	0,415	-0,372	-0,954
Sulimierz	0,231	0,537	0,415	-0,330	-0,621
Sułów	-0,105	-0,820	0,233	-0,667	-0,724
Świętoszyn	-0,135	-1,017	0,415	-0,526	0,465
Tworzymirki	-0,130	0,537	-2,237	0,058	0,465
Tworzymirki Górne	0,034	-2,005	-1,190	-0,075	0,465
Wałkowa	0,613	0,537	0,415	0,040	0,465
Węgrzynów	-0,480	0,537	-2,876	0,454	0,465
Wielgie Miłickie	0,491	0,537	0,415	1,675	-3,320
Wilkowo	0,059	0,537	0,415	1,450	0,465
Wodników Górny	-0,396	0,537	0,415	-0,179	0,465
Wrocławice	-0,559	0,537	0,415	0,334	0,465
Wróbliniec	0,584	0,537	-0,435	0,840	0,465
Wszewilki	0,201	0,537	-0,310	-0,650	-1,212
Wziąchowo Małe	-0,708	0,537	-0,110	-0,149	0,465
Wziąchowo Wielkie	-0,024	0,537	0,415	-0,301	-0,147

Źródło: opracowanie własne

Tabela 14 Obszary zdegradowane na terenie Gminy Milicz, tj. jednostki dla których wskaźnik syntetyczny przyjął w sferze społecznej wartości poniżej 0 oraz dla których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych w co najmniej jednej z pozostałych sfer

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Liczba pozostałych sfer, w których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych	Liczba ludności w jednostce analitycznej	Udział wśród całkowitej ludności gminy [%]	Powierzchnia jednostki analitycznej [km]	Udział jednostki w całkowitej powierzchni gminy [%]
Gruszczecka	-0,815	1	114	0,5%	5,96	1,4%
Wziąchowo Małe	-0,723	2	124	0,6%	5,60	1,3%
Węgrzynów	-0,500	1	117	0,5%	2,84	0,7%
Milicz 1	-0,454	3	4148	19,0%	4,07	0,9%
Wodników Górny	-0,406	1	131	0,6%	3,17	0,7%
Łatkowa	-0,388	3	194	0,9%	7,87	1,8%
Milicz 3	-0,332	2	2737	12,5%	4,46	1,0%
Dunkowa	-0,268	2	227	1,0%	4,85	1,1%
Gołkowo	-0,257	2	0	0,0%	0,00	0,0%
Sławoszowice	-0,226	2	647	3,0%	3,69	0,8%
Bartniki	-0,220	2	286	1,3%	10,80	2,5%
Niesułowice	-0,216	1	81	0,4%	3,83	0,9%
Ostrowąsy	-0,215	3	213	1,0%	5,25	1,2%
Milicz 2	-0,184	3	3763	17,2%	4,98	1,1%
Czatkowice	-0,153	1	433	2,0%	14,97	3,4%
Tworzymirki	-0,145	1	115	0,5%	3,11	0,7%
Gądkowice	-0,137	3	440	2,0%	10,30	2,4%
Świątoszyn	-0,136	2	387	1,8%	9,76	2,2%
Sułów	-0,118	3	1517	6,9%	13,62	3,1%
Słaczno	-0,095	2	451	2,1%	5,31	1,2%
Wziąchowo Wielkie	-0,036	2	259	1,2%	5,54	1,3%
Kaszowo	-0,034	3	316	1,4%	9,56	2,2%
Tworzymirki Górne	-0,027	3	115	0,5%	3,94	0,9%
Stawiec	-0,002	3	312	1,4%	5,02	1,2%
SUMA			17470	79,9%	229,20	52,6%

Źródło: opracowanie własne

4.7. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji na obszarze zdegradowanym Gminy Milicz

Obszar rewitalizacji to zgodnie z art. 10 Ustawy o rewitalizacji: *obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego Gmina zamierza prowadzić rewitalizację.*

Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni Gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców Gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

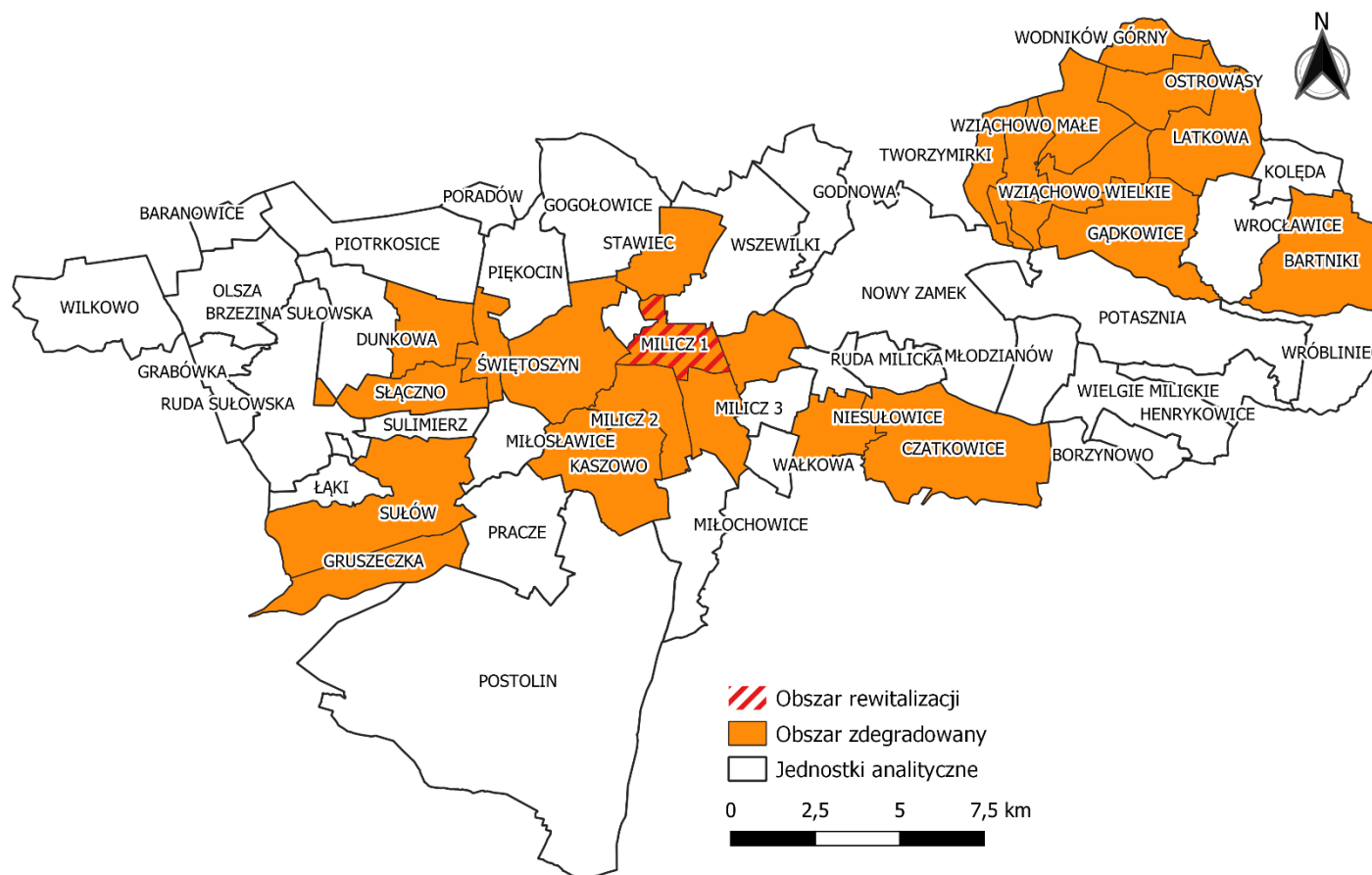
Z ustawy wynika zatem, że aby dany obszar Gminy mógł zostać uznany za obszar rewitalizacji konieczne jest, by występowała na nim koncentracja negatywnych zjawisk oraz aby był on istotny dla rozwoju lokalnego całej Gminy.

Z przeprowadzonej analizy wskaźnikowej wynika, że nagromadzenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz w co najmniej jednej z pozostałych analizowanych sfer występuje w 21 jednostkach analitycznych. Wyznaczając obszar rewitalizacji na terenie Gminy Milicz kierowano się przede wszystkim łączną liczbą sfer, w których występuje nagromadzenie zjawisk kryzysowych. Poza sferą społeczną, degradacja w pozostałych trzech sferach nastąpiła w dziewięciu badanych jednostkach. Spośród nich najniższy wskaźnik syntetyczny dotyczący sfery społecznej stwierdzono w jednostce **Milicz 1, która została wyznaczona jako obszar rewitalizacji**. Dodatkowo, jednostka Milicz 1 ma szczególne znaczenie dla rozwoju całej Gminy, ze względu na swoje centralne położenie oraz różnorodne funkcje (usługowa, edukacyjna, sportowa, rekreacyjna, turystyczna). Ponadto jednostka Milicz 1 jest zamieszkiwana przez stosunkowo dużą liczbę mieszkańców – przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpłyną więc na duży odsetek ludności.

Szczegółowy przebieg granic obszaru rewitalizacji przedstawia mapa (Załącznik 1). Powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 4,07 km², co stanowi 0,9% powierzchni Gminy Milicz. Natomiast liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji wynosi 4 148 osób i jest to 19,0% ludności Gminy.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego wraz z obszarem rewitalizacji prezentuje mapa ewidencyjna sporządzona zgodnie z art. 11 ust. 4 Ustawy o rewitalizacji w brzmieniu: *Załącznikiem do uchwały, o której mowa w art. 8, jest mapa w skali co najmniej 1:5000, sporządzona z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej, w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, na której wyznacza się obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.*

Rysunek 10 Uproszczona mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Milicz

Źródło: opracowanie własne

SPIS TABEL

Tabela 1 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Milicz	10
Tabela 2 Wskaźniki wykorzystane do zdiagnozowania zjawisk kryzysowych w poszczególnych sferach	14
Tabela 3 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze bezrobocia	19
Tabela 4 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze ubóstwa	23
Tabela 5 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze przestępczości	25
Tabela 6 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze osób ze szczególnymi potrzebami	28
Tabela 7 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze kapitału ludzkiego	32
Tabela 8 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze aktywności społecznej	35
Tabela 9 Analiza wskaźnikowa sfery gospodarczej w obszarze aktywności gospodarczej	38
Tabela 10 Analiza wskaźnikowa sfery środowiskowej w obszarze pokrycia przestrzeni azbestem	41
Tabela 11 Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej w obszarze dostępności terenów zieleni, infrastruktury publicznej oraz ład przestrzennego	44
Tabela 12 Analiza sfery technicznej w obszarze stanu technicznego przestrzeni publicznej	46
Tabela 13 Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego – zestawienie zbiorcze	48
Tabela 14 Obszary zdegradowane na terenie Gminy Milicz tj. jednostki dla których wskaźnik syntetyczny przyjął w sferze społecznej wartości poniżej 0 oraz dla których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych w co najmniej jednej z pozostałych sfer	50

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Położenie Gminy Milicz na tle województwa dolnośląskiego i powiatu milickiego	4
Rysunek 2 Udział mieszkańców mających dostęp do infrastruktury sieciowej w roku 2020	6
Rysunek 3 Jednostki analityczne w Gminie Milicz	12
Rysunek 4 Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	18
Rysunek 5 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. mieszkańców	21
Rysunek 6 Dynamika zmian ludności w Gminie Milicz w latach 2010-2020.....	30
Rysunek 7 Struktura ekonomicznych grup wiekowych w Gminie Milicz w latach 2016-2020.....	31
Rysunek 8 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców	34
Rysunek 9 Podmioty gospodarcze wpisane do REGON na 1 000 mieszkańców	37
Rysunek 10 Uproszczona mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Milicz	52